

บรรณานุกรม

หนังสือ

- สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์. คู่มือกฎหมายและหลักปฏิบัติต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติวิชาชีพทางสถาปัตยกรรม. กรุงเทพมหานคร : 2521
- ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด. 2523
- ลัมพงค์ เกษมสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2523
- นราศรี ไวมณีกุล. ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525

บทความ

- ผลดี กิพพล "ความเป็นมาของวิชาชีพสถาปัตยกรรมในประเทศไทย" ในงานนิทรรศการผลงานออกแบบทางสถาปัตยกรรม 2525, หน้า 33-38. กรุงเทพมหานคร : บริษัทกราฟิก อินเตอร์เนชันแนล จำกัด, 2525. (สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์จัดพิมพ์)
- ชัยวาลย์ พริ่งพวงแก้ว "การปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมในประเทศไทย" ในงานนิทรรศการผลงานออกแบบทางสถาปัตยกรรม 2525, หน้า 45-48. กรุงเทพมหานคร : บริษัทกราฟิก อินเตอร์เนชันแนล จำกัด, 2525. (สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดพิมพ์)
- วิมลลลธิ ทรยางกูร "บทบาทของสถาปนิกในสังคมไทย" ในงานนิทรรศการผลงานออกแบบทางสถาปัตยกรรม 2525, หน้า 3-5. กรุงเทพมหานคร : บริษัทกราฟิก อินเตอร์เนชันแนล จำกัด, 2525. (สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดพิมพ์)

เอกสารอื่น ๆ

สถาปนิกสยาม, สยามคม. "รายชื่อสำนักงานสถาปนิกและสถาปนิก". กรุงเทพมหานคร :

สยามคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2527 (อัตลัาเนา)

สัมภาษณ์

วิทยา ลัมธเนศกุล. กรรมการผู้จัดการบริษัท รั้งสรรค์สถาปัตย์ จำกัด. สัมภาษณ์. 6 มิถุนายน 2527.

นิพัทธ์ ชื่อดรง. กรรมการผู้จัดการ บริษัท ดีไซน์ดีเวลลอป จำกัด. สัมภาษณ์, 6 มิถุนายน 2527.

คู่ฤกษ์ มัลลิกะมาลัย. กรรมการผู้จัดการ บริษัท สำนักงานโพธิ์เชิ่ จำกัด. สัมภาษณ์, 8 มิถุนายน 2527.

วราพร ปราโมช ฌ.ออยุธยา. ผู้จัดการสำนักงาน บริษัท ดีไซน์ 103 จำกัด สัมภาษณ์, 13 มิถุนายน 2527.

ยอดเยี่ยม เทพรานนท์. กรรมการผู้จัดการ บริษัทคอมเพล็กซ์ดีไซน์แอนด์คอนซัลแตนท์ จำกัด. สัมภาษณ์, 20 มิถุนายน 2527.

ก่อเกียรติ นิยมล. กรรมการผู้จัดการ บริษัทอิทีลิติก จำกัด. สัมภาษณ์. 23 มิถุนายน 2527.

วิจิตร ชินาสัย. กรรมการผู้จัดการ บริษัท เอเชียแอนด์อะโซซิเอทส์ จำกัด. สัมภาษณ์, 27 มิถุนายน 2527.

ภาณุ ศิริชัย. กรรมการผู้จัดการ บริษัท อะบลแกม ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด. (แผนกลาเตเสี) สัมภาษณ์, 29 มิถุนายน 2527.

เยี่ยม วงษ์วานิช. กรรมการผู้จัดการ บริษัทสถาปนิกหนึ่งร้อยสิบ จำกัด. สัมภาษณ์, 4 กรกฎาคม 2527.

เมธี สุนทรรังษี. กรรมการผู้จัดการ บริษัท อินเตอร์ดีไซน์ จำกัด. สัมภาษณ์, 4 กรกฎาคม 2527.

สวรรค์ อิมอารมณี. สถาปนิกโครงการ บริษัท สถาปนิกลูเมธ ชุ่มสายจำกัด. สัมภาษณ์, 12 กรกฎาคม 2527.

อภิชาติ วงษ์แก้ว. กรรมการผู้จัดการ บริษัทที่ปรึกษาไทยกรุ๊ป จำกัด. สัมภาษณ์, 17 กรกฎาคม 2527.

กฤษกร เลื่อนจวิ. กรรมการผู้จัดการ บริษัทที่ปรึกษาสิน จำกัด. สัมภาษณ์, 20 กรกฎาคม 2527.

สิน พงษ์หาญยุทธ สถาปนิกโครงการ บริษัทแปลนอาคิเต็ต จำกัด. สัมภาษณ์, 24 กรกฎาคม 2527.

ประเสริฐ สุ่มมานันท์. กรรมการผู้จัดการ บริษัท ออกแบบ 205 จำกัด สัมภาษณ์, 28 กรกฎาคม 2527.

ยงยุทธ ณะปุระ. กรรมการผู้จัดการ บริษัทที่ปรึกษา จำกัด. สัมภาษณ์, 31 กรกฎาคม 2527.

ณิธิ สถาปิตานนท์. ประธานกรรมการบริษัทสถาปนิก 49 จำกัด. สัมภาษณ์ 13 มิถุนายน 2527.

BOOKS

Kazmier, Leonard J. Management : A Programmed Approach With Cases and Applications. New York : McGraw-Hill, 1980.

Dessler, Gary. Management Fundamentals : A Framework. Virginia : Reston Publishing Company 1979.

Massie, Joseph L., and Douglas, John. Managing A : Contemporary Introduction. N.J. : Prentice-Hall, 1980.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบการสัດการบริษัทสถาปนิก
ขนาดใหญ่กับขนาดกลางในกรุงเทพมหานคร" โดย นาย อองอาจ รัชชีกาญจน์ล่อง ผลิตปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาพาณิชยศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริษัท .....

- 1. จำนวนผู้บริหารที่ไม่ได้เป็นสถาปนิก ..... คน
- 2. จำนวนสถาปนิก (เต็มเวลา) ..... คน
- 3. จำนวนสถาปนิก (Part time) ..... คน
- 4. จำนวนมัณฑนากร (เต็มเวลา) ..... คน
- 5. จำนวนมัณฑนากร (Part time) ..... คน
- 6. จำนวนวิศวกร (เต็มเวลา) ..... คน
- 7. จำนวนวิศวกร (Part time) ..... คน
- 8. จำนวน Draftman (เต็มเวลา) ..... คน
- 9. จำนวน Draftman (Part time) ..... คน
- 10. จำนวน Foreman คู่มืองาน ..... คน
- 11. จำนวนพนักงานบัญชีและธุรการ ..... คน
- 12. จำนวนพนักงานอื่น ๆ (โปรดระบุ) ..... คน
- ..... คน
- ..... คน
- ..... คน

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบการ
 สัตการบริษัทสถาปนิก ขนาดใหญ่และกลางในกรุงเทพมหานคร" ซึ่งใคร่ขอความร่วมมือและความ
 กรุณาจากท่านในการให้ข้อมูล และความคิดเห็น ซึ่งจะถือว่าข้อมูลและความคิดเห็นของท่านเป็น
 ความลับ เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น และขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบ
 สอบถามครั้งนี้เป็นอย่างสูง

หมวดที่ 1 สถานภาพของกิจการ

1. ลักษณะความเป็นเจ้าของในกิจการ

- มีผู้ถือหุ้นรายใหญ่เพียงรายเดียว
- กลุ่มสถาปนิกถือหุ้นเท่า ๆ กัน
- อื่น ๆ ระบุ .....

2. บริษัทมีนโยบายให้ผู้บริหารร่วมถือหุ้นหรือไม่

- มี เพราะ .....
- ไม่มี เพราะ .....

3. ทุนจดทะเบียนของบริษัท

- 100,000 - 499,999 บาท
- 500,000 - 999,999 บาท
- 1,000,000 - 2,999,999 บาท
- 3,000,000 - 4,999,999 บาท
- 5,000,000 บาทขึ้นไป

4. อายุการดำเนินการของบริษัท

- 1 - 5 ปี
- 6 - 10 ปี
- มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป

หมวดที่ 2 การวางแผน

1. การคาดคะเนจำนวนโครงการที่จะได้รับในแต่ละปี สามารถทำได้หรือไม่

ก. ได้ โดยพิจารณาจาก

- ภาวะเศรษฐกิจ
- แนวโน้มของการขยายตัวของภาคก่อสร้าง
- ข้อมูลในอดีตของบริษัท
- โครงการต่อเนื่องจากโครงการที่ดำเนินไปแล้ว
- อื่น ๆ ระบุ.....

ข. ไม่ได้ เพราะ .....

2. งานหลักของบริษัทคือ (โปรดระบุตามความสำคัญ 3 อันดับแรก)

- ออกแบบสถาปัตยกรรม
- ออกแบบวิศวกรรม
- ออกแบบตกแต่งภายใน
- ควบคุมงานก่อสร้าง
- วิจัยโครงการ
- ร่วมโครงการกับบริษัทอื่น

3. มูลค่าโครงการเฉลี่ยต่อปีที่บริษัทได้รับ ประมาณ (ค่าก่อสร้างของโครงการ)

- 0 - 20 ล้านบาท
- 21 - 50 ล้านบาท
- 51 - 100 ล้านบาท
- 101 - 200 ล้านบาท
- 201 - 300 ล้านบาท
- 301 - 400 ล้านบาท
- 401 - 500 ล้านบาท
- 501 - 1,000 ล้านบาท
- มากกว่า 1,000 ล้านบาท

4. บทบาทของกรรมการบริษัทต่อการบริหารงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หมวดที่ 3 การดำเนินงาน

1. ขั้นตอนในการดำเนินงานของโครงการ คือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ลักษณะการดำเนินงานในโครงการต่าง ๆ

- แยกการดำเนินงานออกเป็นโครงการ โดยมอบหมายความรับผิดชอบให้แก่
สถาปนิก โครงการ
- ดำเนินการตามสายงาน
- โครงการทุกโครงการดำเนินงานภายใต้การควบคุมของหัวหน้าสถาปนิก
- ดำเนินการภายใต้ความควบคุมของกลุ่มสถาปนิกอาวุโส
- อื่น ๆ ระบุ.....

3. เมื่อทราบวัตถุประสงค์ ความต้องการ งบประมาณ ของผู้ใช้บริการแล้ว ผู้กำหนด

แนวทางการออกแบบคือ

- หัวหน้าสถาปนิก
- กลุ่มสถาปนิกอาวุโส
- สถาปนิกทุกคนร่วมกันกำหนด
- สถาปนิกโครงการ
- อื่น ๆ ระบุ.....

4. นโยบายในการคัดเลือกงานของบริษัท คือ

- คัดเลือกเฉพาะโครงการใหญ่
- รับทุกงาน
- ยึดถือโครงการขนาดใหญ่เป็นหลัก แล้วจึงพิจารณางานย่อย ๆ ตามความเหมาะสม
- อื่น ๆ ระบุ.....

5. การคัดเลือกงานตัดสินใจโดย

- หัวหน้าสถาปนิก
- กลุ่มสถาปนิกอาวุโส
- สถาปนิกทุกคน
- ผู้ทำหน้าที่ติดต่อกับผู้ใช้บริการ
- อื่น ๆ ระบุ.....

6. หลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราค่าออกแบบ

- กำหนดตามมาตรฐานของสมาคมสถาปนิกสยาม
- กำหนดตามมาตรฐานของบริษัท
- พิจารณาตามเงื่อนไขและความเหมาะสมของแต่ละโครงการ
- อื่น ๆ ระบุ.....

หมวดที่ 5 การจัดการงานบุคคล

- 1. การวางแผนกำลังคนทำโดย
  - การคาดคะเนโครงการที่จะได้รับในแต่ละปี
  - โครงการที่ได้รับขณะนั้น
  - อื่น ๆ ระบุ.....

- 2. ปัญหาทางด้านบุคลากร
  - มี ในด้าน.....
  - ไม่มี

- 3. ปัญหาสภาพทัศนคติของงานมีหรือไม่
  - มี เพราะ.....
  - ไม่มี

- 4. บริษัทมีนโยบายในการฝึกอบรมพนักงานหรือไม่
  - มี
  - ไม่มี เพราะ.....

- 5. บริษัทมีนโยบายและวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. บริษัทมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอัตราเงินเดือนและโบนัสของพนักงานอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. อำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับพนักงานขึ้นอยู่กับ

- ผู้จัดการ
- ผู้จัดการฝ่ายบุคคล
- หัวหน้าสถาปนิก
- อื่น ๆ ระบุ.....

หมวดที่ 6 การเงิน

1. บริษัทมีปัญหาทางด้านการเงินหรือไม่

- มี เพราะ.....
- ไม่มี เพราะ.....

2. การบริหารเงินหมุนเวียนอยู่ในความรับผิดชอบของ

- เจ้าหน้าที่การเงิน
- ผู้จัดการ
- อื่น ๆ ระบุ.....

3. ปัญหาในการเรียกชำระเงินค่าแบบคือ

- ชำระไม่ครบตามข้อตกลง
- ชำระไม่ตรงตามกำหนดเวลาที่ตกลงไว้
- อื่น ๆ ระบุ.....

4. หลักเกณฑ์ในการกำหนดวงดการชำระเงินค่าออกแบบคือ
- กำหนดตามมาตรฐานของสมาคมสถาปนิกสยาม
  - กำหนดตามมาตรฐานของบริษัท
  - ยึดหยุ่นตามแต่กรณี
  - อื่น ๆ ระบุ.....
5. ในการดำเนินงานของบริษัท บริษัททำสัญญาจ้างออกแบบหรือไม่
- ทำ
  - ไม่ทำ เพราะ.....
6. ระบบบัญชีของท่านมีปัญหาหรือไม่
- มี เพราะ.....
  - ไม่มี เพราะ.....

หมวดที่ 7 การควบคุม

1. นโยบายการบริหารงานของบริษัทเป็นแบบ
- รวมอำนาจ
  - กระจายอำนาจ
2. การควบคุมค่าใช้จ่ายของโครงการ
- แยกออกเป็นโครงการ เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนที่
  - วางไว้หรือไม่
  - ไม่ได้แยกเป็นโครงการ แต่เป็นการควบคุมค่าใช้จ่ายรวม

3. บริษัทมีนโยบายและวิธีการอย่างไร ในการควบคุมคุณภาพของงานแบบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

หมวดที่ 8 ปัญหาทั่วไป

1. ท่านคิดว่าการบรรจุวิชาบริหารธุรกิจในหลักสูตรของคณะสถาปัตยกรรม มีความจำเป็นหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. การนำผู้บริหารอาชีพมาบริหารงานในบริษัทสถาปนิกจะก่อให้เกิดผลดี หรือผลเสียอย่างไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข.

รายชื่อบริษัทสถาปนิกที่ขึ้นทะเบียนกับสมาคมสถาปนิกสยาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อบริษัทสถาปนิกที่ยื่นทะเบียนที่สมาคมสถาปนิกสยาม ฯ

1. บริษัท สำนักงานสันรยาและคณะ จำกัด
2. บริษัท สถาปนิกหนึ่งร้อยสิบ จำกัด
3. บริษัท ที เอ เอ สถาปนิก จำกัด
4. บริษัท ศาซ่า จำกัด
5. บริษัท ไรเฟนเบอร์กแอนด์ฤกษ์ฤทธิ์ จำกัด
6. บริษัท อินเตอร์ดีไซน์ จำกัด
7. บริษัท สำนักงานโพธิ์เอช จำกัด
8. บริษัท สถาปนิก ลูเมธ ชุ่มสาย จำกัด
9. บริษัท ดีไซน์ 103 จำกัด
10. บริษัท เอฟ เอ็ม เอ สถาปนิกและวิศวกร จำกัด
11. บริษัท สำนักงานสถาปนิกปรีชาสุริยะมงคลและสหยา จำกัด
12. บริษัท เมชซ่าแอสโซซิเอทส์ จำกัด
13. บริษัท ศรีเอคอน จำกัด
14. บริษัท เซเว่นอะโซซิเอทส์ จำกัด
15. บริษัท มาส์เตอร์นาย จำกัด
16. บริษัท ดีไซน์คอนซัลแตนท์ จำกัด
17. บริษัท สำนักงานทรงคุณ วิศวกรรม "เคป"
18. บริษัท รัชสรรค์สถาปัตย์ จำกัด
19. บริษัท ดีไซน์ดีเวลลอป จำกัด
20. บริษัท สาระสถาปนิก วิศวกร จำกัด
21. บริษัท เอ็ม อี ซี จำกัด
22. บริษัท ออกแบบ 205 จำกัด
23. บริษัท อะปัลแกม ดีเวลฟอปเม้นท์ จำกัด
24. บริษัท เมตริก จำกัด

25. บริษัท เดียร์ จำกัด
26. บริษัท รวมทญไทย จำกัด
27. บริษัท บัณฑิตบริหาร จำกัด
28. บริษัท จตุนิก จำกัด
29. บริษัท พัทพ์ จำกัด
30. บริษัท เอ ไอ ดีไซน์อินคอปอเรชั่น จำกัด
31. บริษัท ก.ก.ภาพย์ สถาปนิก จำกัด
32. บริษัท ชินครอน จำกัด
33. บริษัท เก็น จำกัด
34. บริษัท คอมเพล็กซ์ดีไซน์แอนคอนซัลแตนท์ จำกัด
35. บริษัท ไอ ดี เอ สตุดีโอ จำกัด
36. บริษัท ดีไซน์กราฟต์ จำกัด
37. บริษัท เทคโนโลยี อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
38. บริษัท ทัชวัญ จำกัด
39. บริษัท แพลนอาคิเด็ค จำกัด
40. บริษัท สถาปนิกอีส์ดีทกส์
41. บริษัท ดีไซน์กรุ๊ป จำกัด
42. บริษัท ยูนิไซน์ จำกัด
43. บริษัท ฮอดโต้ จำกัด
44. บริษัท เคเอสคอนซัลแตนท์
45. บริษัท แอลโซไซเอสดีไซน์แอนด์ดีเวลลอปเม้นท์
46. บริษัท อาร์เตค จำกัด
47. บริษัท แฟนตาซี จำกัด
48. บริษัท จตุรณภิก จำกัด
49. บริษัท สำนักงานสถาปนิก ทวีธา จำกัด
50. บริษัท ทีปรึกษาไทยกรุ๊ป จำกัด

51. บริษัท เอ.อาร์.อี. จำกัด
52. บริษัท ปัญจนิค จำกัด
53. บริษัท โมเบลกลส์ จำกัด
54. บริษัท แอลโซซีเอทส์ แพลนเนอร์ จำกัด
55. บริษัท ฐโชนคอร์ปอเรชั่น จำกัด
56. บริษัท สถาปนิก ดิสส์กร แอนด์แอลโซซีเอตส์ จำกัด
57. บริษัท โปรแปลม จำกัด
58. บริษัท เอ.เอ.อีแอนด์ แอลโซซีเอทส์ จำกัด
59. บริษัท เทอร์รา จำกัด
60. บริษัท สถาปนิก 49 จำกัด
61. บริษัท สถาปนิก เค.เจ. เอ็ม จำกัด
62. บริษัท ที่ปรึกษาศิน จำกัด
63. บริษัท อินเตอร์วาคิเต็ค จำกัด
64. บริษัท ชแมคคอร์ปอเรชั่น จำกัด
65. บริษัท สถาปนิกบางกอก จำกัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

มาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม

การแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2521

โดย

สมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รวบรวมโดยสมาคมสถาปนิกสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ณ. วันที่ 15 พฤศจิกายน 2521

มาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพ

ได้กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นข้อบังคับของสมาคม ฯ

เพื่อถือปฏิบัติทางวินัยตามมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพ

การกระทำใด ๆ โดยสมาชิกของสมาคม ฯ ที่แตกต่างไปจากบทบัญญัติข้อใดข้อหนึ่งของมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพที่สมาคม ฯ ได้กำหนดไว้นี้ หรือแตกต่างจากข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดไว้เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าวนี้ ให้ถือว่าสมาชิกผู้นั้นได้กระทำผิดทางวิชาชีพ และโดยนัยเช่นว่านั้นให้ถือว่า สมาชิกผู้นั้นจะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัยโดยสมาคม ฯ

บทนำ

0.1 วิชาชีพสถาปัตยกรรม เป็นวิชาชีพที่ต้องการบุคคลผู้กระปรี้กระเปร่า วัฒนธรรม สติปัญญาความสามารถสร้างสรรค์และทักษะ การให้บริการของสถาปนิกอาจรวมถึงการบริการใด ๆ ที่เหมาะสมต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของมนุษย์ ทั้งนี้ สถาปนิกต้องมุ่งไว้ซึ่งคุณธรรมในวิชาชีพของตน และบริการของตนนั้น จะต้องมุ่งไปสู่จุดหมายในการสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อม ที่มีระเบียบและความงาม เจตนาและความสามารถของสถาปนิกต้องก่อให้เกิดการยกย่อง และความเชื่อมั่นเสมอไป

สถาปนิกควรแสวงหาโอกาสที่จะให้บริการด้านสร้างสรรค์ ในกิจการสาธารณะ และต่อความเจริญก้าวหน้าในด้านความปลอดภัย อนามัย ความงาม และความเป็นอยู่ที่ดีแก่ชุมชนที่ตนพำนัก หรือประกอบวิชาชีพ ในฐานะที่เป็นสถาปนิกจะต้องระลึกรู้เสมอว่าตนมีความผูกพันในทางศีลธรรมต่อสังคม ยิ่งกว่าที่มีกำหนดโดยกฎหมายหรือการปฏิบัติธุรกิจ ตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพซึ่งมีภาระความรับผิดชอบอันสำคัญต่อสาธารณะ ดังนั้นในการปฏิบัติสนองความต้องการของลูกค้า สถาปนิกต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะและความเป็นอยู่ที่ดีของสังคม

0.2 ความซื่อสัตย์ในเจตนารมณ์ของสถาปนิก ต้องอยู่เหนือความระแวงใด ๆ สถาปนิกจะต้องให้บริการวิชาชีพแก่ลูกค้าของตน และกระทำการเป็นตัวแทนและผู้แนะนำของลูกค้าของตน

คำแนะนำของสถาปนิกที่ให้แก่ลูกค้าต้องมีเหตุผลและไม่มีควมลำเอียงใด ๆ เจ็บน ทั้งนี้ ใน
ฐานะที่ตนรับผิดชอบต่อการให้คำวินิจฉัยอันเที่ยงธรรม ในการตีความเอกสารสัญญาต่าง ๆ

0.3 สถาปนิกทุกคนควรยินดีอุทิศเวลาและความสามารถ เพื่อสนับสนุนความยุติ-
ธรรม ความเป็นผู้มีมรรยาทอันงาม และความจริงจังในวิชาชีพของตน สถาปนิกบริหาร
และประสานความสามารถทางวิชาชีพของผู้ร่วมงาน ผู้อยู่ในบังคับบัญชา และที่ปรึกษาการ
กระทำของสถาปนิกต้องรอบคอบ ลุ่ม และตรงไวซึ่งความรู้

0.4 ผู้รับเหมาก่อสร้างและบรรดาผู้ประกอบงานช่าง และช่างฝีมือ บ่อมมีพันธ
กรณีต้องปฏิบัติตามการสั่งงานของสถาปนิกตามที่ระบุไว้ในเอกสารสัญญา การสั่งงานดังกล่าว
ต้องระบุให้ชัดเจนและยุติธรรม

พันธกรณี

1. พันธกรณีต่อสาธารณะ

1.1 สถาปนิกอาจเสนอบริการของตนต่อบุคคลใด ๆ ได้โดยการคิดค่าตอบแทน ค่า
ธรรมเนียม เงินเดือน ค่าลิขสิทธิ์ ตามมาตรฐานที่ยอมรับกันทั่วไป ในฐานะที่เป็นตัวแทนที่ปรึกษา
ผู้แนะนำหรือผู้ช่วย ทั้งนี้ สถาปนิกต้องผดุงไว้ซึ่งคุณธรรมแห่งวิชาชีพอย่างเคร่งครัด

1.2 สถาปนิกต้องปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาชีพของตนด้วยความสามารถ และจะต้องสนอง
ต่อผลประโยชน์ของลูกค้าของตนและสาธารณะอย่างถูกต้อง

1.3 สถาปนิกต้องไม่เกี่ยวข้องอยู่ในกิจการที่เป็นกรรับเหมาก่อสร้างอาคาร

1.4 สถาปนิกต้องไม่โฆษณา หรือยกย่องตนเอง โอ้อวดชักจูงให้หลงผิด หรือ
แสวงหาชื่อเสียงในทางที่ผิด หรือประกาศรับรองสินค้าใด ๆ อย่างเปิดเผย หรือยอมให้ใช้ชื่อ
ของตนในลักษณะที่ล่อไปในทางประกาศรับรองสินค้า

1.5 สถาปนิกต้องไม่โฆษณางานตนด้วยตนเอง หรือยอมให้ใช้ชื่อของตนไปโฆษณา
หรือสนับสนุนให้มีการตีพิมพ์โฆษณาผลงานของตน

1.6 สถาปนิกต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ที่ใช้
บังคับการประกอบวิชาชีพ สถาปัตยกรรมของประเทศ และจะต้องเคารพธรรมเนียมและมาตรฐาน

ที่กำหนดโดยองค์การ หรือสมาคมวิชาชีพสถาปัตยกรรมของท้องถิ่นนั้น ๆ

2. พันธกรณีต่อลูกค้า

2.1 ความสัมพันธ์ของสถาปนิกที่มีต่อลูกค้าของตน ตั้งอยู่บนหลักการของการเป็นตัวแทน ก่อนการรับงานใด ๆ สถาปนิกต้องร่วมวินิจฉัยกับลูกค้า ในเรื่องขอบข่ายแห่งโครงการ ลักษณะและชนิดของการบริการที่ตนจะต้องปฏิบัติ และค่าตอบแทนในการบริการนั้น ๆ และจะต้องยืนยันข้อตกลงดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษร ในการปฏิบัติงานบริการสถาปนิกต้องคงไว้ซึ่งความเข้าใจต่อกันและกันกับลูกค้าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการ, การแก้ปัญหาเพื่อให้งานสืบหน้า และค่าใช้จ่ายที่สมควรโดยประมาณ ในกรณีที่มีการกำหนดค่าใช้จ่ายล่วงหน้าในการออกแบบ สถาปนิกต้องวินิจฉัยลักษณะของแบบการก่อสร้าง เพื่อให้ค่าใช้จ่ายจริงเป็นไปใกล้เคียงกับที่กำหนดไว้ สถาปนิกต้องแจ้งให้ลูกค้าทราบถึงค่าใช้จ่ายอันสมควร ที่ได้ประมาณขึ้นด้วยความสามารถ สถาปนิกจะต้องไม่รับรองค่าใช้จ่ายจริง เพราะเป็นเรื่องที่ไม่อาจกำหนดแน่นอน จากวิธีแก้ปัญหาของสถาปนิก ตามความต้องการของเจ้าของแต่เพียงฝ่ายเดียว แต่ขึ้นอยู่กับภาวะผันแปรของการแข่งขันกันในตลาดการก่อสร้าง

2.2 สถาปนิกต้องคุ้มครองผลประโยชน์ของลูกค้าของตน และสิทธิทั้งปวงของบุคคลต่าง ๆ ซึ่งมีในสัญญาให้สถาปนิกจัดการ สถาปนิกควรให้ความช่วยเหลือที่สมเหตุผล เพื่อความเข้าใจอันถูกต้องของสัญญาดังกล่าว เพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงความผิดพลาดต่าง ๆ

2.3 การติดต่อของสถาปนิก ไม่ว่าจะด้วยวาจา หรือเป็นหนังสือ หรือเป็นภาพ ต้องมีความแน่นอนและชัดเจน

2.4 สถาปนิกต้องไม่มีผลประโยชน์ในทางการเงิน หรือในทางส่วนตัว ที่จะทำให้เกิดการประนีประนอมพันธกรณีของตนที่มีต่อลูกค้า

2.5 สถาปนิกต้องไม่รับค่าตอบแทนใด ๆ เพื่อการบริการวิชาชีพของตน จากบุคคลอื่นนอกไปจากลูกค้า หรือนายจ้าง

2.6 สถาปนิกต้องคิดค่าตอบแทนตามคุณค่าของงานที่ตนตกลงจะทำให้ สถาปนิกจะต้องไม่เล่นหรือตกลงทำงานเพื่อรับค่าตอบแทน อันจะเป็นเหตุขัดขวางความเหมาะสม หรือความสามารถในทางวิชาชีพแห่งงานเหล่านั้น หรือเป็นเหตุขัดขวางต่อดุลพินิจ ความเอาใจใส่และความอุตสาหะที่จำเป็นต้องปฏิบัติไปตามความรับผิดชอบที่มีต่อลูกค้าของตนและต่อสาธารณะ

3. พันธกรณีต่อวิชาชีพ

3.1 สถาปนิกควรส่งเสริมผลประโยชน์ขององค์การวิชาชีพของตน และร่วมทำงานให้แก่องค์การนั้น

3.2 สถาปนิกต้องไม่กระทำการในลักษณะที่เป็นความเสียหายต่อผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของวิชาชีพ

3.3 สถาปนิกต้องไม่ประทุษร้ายหรือพยายามประทุษร้าย ไม่ว่าจะโดยรู้ หรือโดยเห็นผิด หรือโดยเจตนาร้ายต่อชื่อเสียง โอกาสอันดี หรือวิธีปฏิบัติในทางวิชาชีพของสถาปนิกอื่น

3.4 สถาปนิกต้องไม่พยายามแก่งแย่งงานจากสถาปนิกอื่นภายหลังที่ลูกค้าได้ตกลงว่าจ้างสถาปนิกอื่นนั้นเป็นที่แน่นอนแล้ว สถาปนิกต้องไม่เสนอตัว เข้ารับงานที่ตนรู้ว่าสถาปนิกอื่นได้รับจ้างไว้แล้ว และจะต้องไม่เข้ารับงานจนกว่าจะได้แจ้ง เป็นลายลักษณ์อักษรให้สถาปนิกอื่นนั้นทราบความจริง และได้รับการบอกเล่าจากเจ้าของว่าได้เลิกการจ้างสถาปนิกอื่นนั้นแล้ว

3.5 ในการประมูลแข่งขันนั้น สถาปนิกต้องไม่เข้าประมูลค่าตอบแทนแข่งกับสถาปนิกอื่น สถาปนิกจะต้องไม่ใช้วิธีการบริจาคมหรือให้ข้อเท็จจริงที่ชักจูงให้สำคัญผิดในเรื่องค่าใช้จ่าย เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความได้เปรียบในการแข่งขัน

3.6 สถาปนิกต้องไม่เล่นบริการของตนในลักษณะการประกวดแบบกัน เว้นแต่การประกวดแบบที่ดำเนินตามระเบียบของสมาคมสถาปนิกสยาม ฯ ว่าด้วยระเบียบการประกวดแบบสถาปัตยกรรม

3.7 สถาปนิกต้องไม่จ้างตัวแทนรับงานเพื่อพยายามหางานให้แก่ตน

3.8 สถาปนิกต้องไม่ขอให้ผู้รับเหมาทำงานแก้ไขการขาดตกหรือบกพร่องที่ระบุในเอกสารสัญญาโดยไม่ได้ทำความตกลงในเรื่องค่าตอบแทนที่ฝ่ายผู้รับเหมาควรจะต้องได้รับอย่างถูกต้อง

3.9 สถาปนิกต้องไม่เป็นผู้รับจ้างของบุคคลที่ไม่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ ซึ่งเสนอตัวรับงานด้านสถาปัตยกรรมต่อสาธารณะ หรือเป็นผู้รับจ้างของสำนักงานที่มีงานด้านสถาปัตยกรรมต่อสาธารณะ หรือเป็นผู้รับจ้างของสำนักงานที่มีงานด้านสถาปัตยกรรม โดยไม่ได้อยู่ในความควบคุมของสถาปนิกที่มีใบอนุญาตแล้ว

3.10 สถาปนิกต้องไม่ยอมเป็นสมาชิกหรือลูกจ้างอีกต่อไป ในสำนักงานที่มีวิธีปฏิบัติในลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับระเบียบปฏิบัติวิชาชีพเหล่านี้

3.11 การที่สถาปนิกคนใด หรือหน่วยงานใดของสมาคมเผยแพร่ข่าวเกี่ยวกับวิธิการวินิจฉัยและการกำหนดโทษนอกเหนือไปจากข่าวที่พิมพ์ หรือโดยเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบอำนาจนั้น ให้ถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นความเสื่อมเสียต่อผลประโยชน์ของวิชาชีพสถาปัตยกรรม

4. พันธกรณีต่อวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

4.1 สถาปนิกควรจัดสถานที่ทำงานที่มีสิ่งแวดล้อมอันเหมาะสม ให้แก่ลูกจ้างในทางวิชาชีพของตนและจ่ายค่าตอบแทนให้อย่างยุติธรรม

4.2 สถาปนิกควรร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลในทางวิชาการ และประสบการณ์ซึ่งกันและกันระหว่างสถาปนิกผู้มีวิชาชีพในการออกแบบ และกับวงการอุตสาหกรรมก่อสร้าง

4.3 สถาปนิกควรเคารพในผลประโยชน์ของที่ปรึกษา และผู้ร่วมงานทางวิชาชีพ ในลักษณะที่สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งระเบียบปฏิบัติเหล่านี้เท่าที่นำมาใช้บังคับได้

4.4 สถาปนิกควรยอมรับนับถือการมีส่วนร่วมและฐานันดรในวิชาชีพของวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง และควรร่วมมือกันเพื่อสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อม ในทางกายภาพให้ได้ผลดีที่สุด

4.5 สถาปนิกควรส่งเสริมผลประโยชน์ในวิชาชีพออกแบบ และอำนวยความสะดวกในการพัฒนาวิชาชีพให้แก่ผู้ที่กำลังฝึกฝนอยู่ สถาปนิกควรให้การสนับสนุนการศึกษาตลอดไป สำหรับตนเองและบุคคลอื่น ในด้านการทำงาน หน้าที่ และความรับผิดชอบของวิชาชีพออกแบบ ตลอดจนทั้งความก้าวหน้าของศิลปะ และวิทยาการของการออกแบบสิ่งแวดล้อม

การประกาศใช้บังคับ

5.1 มาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพเหล่านี้ ประกาศใช้บังคับเพื่อส่งเสริมมาตรฐานจริยธรรมอันสูงสุดสำหรับวิชาชีพสถาปัตยกรรม ดังนั้นการตีความบรรดาหน้าที่ทั้งปวงที่ระบุไว้ในมาตรฐานนี้จึงไม่ควรบิดเบือนอันเป็นการปฏิเสธหน้าที่อื่น ๆ ซึ่งมีความสำคัญบังคับอยู่หัดเทียมกัน แม้ว่าจะมิได้ระบุไว้โดยแจ้งชัดก็ตาม นอกจากนั้นการบัญญัติถึงพันธกรณีภายใต้หัวข้อใด ๆ ข้างต้นจะต้องไม่บิดเบือนให้เป็นการขัดกับการใช้บังคับบทบัญญัติดังกล่าวแก่กลุ่มบุคคลที่ระบุไว้ เพราะพันธกรณีบางอย่างก็ใช้บังคับได้อย่างกว้างและที่บัญญัติไว้เฉพาะกลุ่มก็เพียงเพื่อความสะดวกและเน้น

ให้เห็นชัดเท่านั้น ความมุ่งหมายเบื้องต้นของการดำเนินการทางวินัย ภายใต้มาตรฐานปฏิบัติวิชาชีพเหล่านี้ก็เพื่อป้องกันสาธารณชนและวิชาชีพ

5.2 โดยที่การยึดมั่นในหลักการที่ระบุไว้นี้ เป็นพันธกรณีของสมาชิกทุกคนของสมาคมสถาปนิกสยาม ฯ การปฏิบัติให้ผิดแผกไปจากหลักการดังกล่าวนี้ จะต้องได้รับการพิจารณาทางวินัย ตามส่วนแห่งความร้ายแรงของการกระทำนั้น

5.3 คณะกรรมการบริหารสมาคมสถาปนิกสยาม ฯ หรือเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบอำนาจมีอำนาจโดยเด็ดขาดในการตีความมาตรฐานปฏิบัติวิชาชีพเหล่านี้ และคำวินิจฉัยของกรรมการย่อมเป็นที่สุดท้าย ทั้งนี้ ภายใต้บังคับของระเบียบของสมาคม ฯ

ระเบียบว่าด้วย

บริการการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม และอัตราค่าบริการขั้นต่ำสุด

หลักการ สมาคมสถาปนิกสยาม ฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพซึ่งได้ให้ความหมายอันสำคัญของวิชาชีพสถาปัตยกรรม ว่าเป็นวิชาชีพแห่งบุคคลผู้กรับด้วยคุณธรรม วัฒนธรรม สติปัญญา ความสามารถในการสร้างสรรค์, ทักษะ, ความสามารถในทางธุรกิจ ทางวิชาการและศิลป์ สถาปนิกย่อมเป็นผู้มีความซื่อสัตย์และได้รับความไว้วางใจในงานเกี่ยวกับการเงิน ซึ่งความสุจริตในเจตนารมณ์ควรอยู่เหนือความระแวงใด ๆ สถาปนิกปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้แนะนำโดยวิชาชีพให้แก่ลูกค้าของตน และคำแนะนำของตนย่อมปราศจากส่วนได้ส่วนเสียใด ๆ สถาปนิกมีหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยข้อปัญหาระหว่างลูกค้าและผู้รับเหมา และควรต้องปฏิบัติโดยปราศจากอคติใด ๆ สถาปนิกมีความรับผิดชอบในจริยธรรมต่อวิชาชีพ ต่อเพื่อนร่วมอาชีพ และต่อผู้ผู้ใต้บังคับของงาน สถาปนิกต้องไม่สนใจแข่งขันกับสถาปนิกอื่น โดยถือเอาค่าจ้างในทางวิชาชีพเป็นเกณฑ์ประการสุดท้ายสถาปนิกประกอบวิชาชีพซึ่งมีภาระความรับผิดชอบอันใหญ่หลวงต่อสาธารณชน

ดังนั้น สมาคมสถาปนิกสยาม ฯ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ในฐานะที่มีความมุ่งมั่นที่จะธำรงไว้ซึ่งระเบียบปฏิบัติอันสูงส่ง และมาตรฐานความประพฤติทางด้านผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม

สมาคม ฯ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์แห่งระเบียบวิธีปฏิบัติ ดังต่อไปนี้ขึ้นไว้ และกำหนดอัตราค่าบริการขั้นต่ำสุดขึ้น เพื่อแนะนำให้ใช้เป็นแนวทางคิดค่าตอบแทน ในทางวิชาชีพอย่างเที่ยงธรรม

1. การบริการทางสถาปัตยกรรม

หลักทั่วไป การบริการทางสถาปัตยกรรม ประกอบด้วยการศึกษาหารือในสำระสำคัญ การเตรียมแบบร่างและการศึกษาโครงการเบื้องต้น การทำแบบก่อสร้าง การกำหนดรายการ การให้รายละเอียดโดยใช้มาตราฐานขยาย และมาตราส่วนเท่าจริง การประสานงานทางโครงสร้างและเครื่องจักรกล ร่างเงื่อนไขเพื่อประกวดราคา ตำเนินการประกวดราคาและเตรียมสัญญา ตรวจสอบปฏิบัติงาน ตรวจสอบล่อหุ้่นจำลอง ออกใบสั่งงานและอนุมัติเอกสารจ่ายเงินงวดก่อสร้าง จัดทำบัญชีค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง อำนวยความสะดวกทั่วไป และตรวจงานที่ทำทั้งหมด

เอกสารบางชนิดที่สถาปนิกจะต้องจัดทำเป็นอย่างน้อย ตามที่มีกำหนดอยู่ในระเบียบนี้ นั้น ได้ระบุไว้ในหมวดที่ 9 แล้ว

2. วิธีคัดเลือกสถาปนิก

เป็นการไม่สมควรที่สถาปนิกผู้หนึ่งจะตรวจสอบงานของสถาปนิกอีกผู้หนึ่ง ที่ทำให้กับลูกค้าคนเดียวกัน เว้นแต่สถาปนิกผู้นั้นจะต้องได้รับรู้และยินยอมด้วย หรือเว้นแต่ความเกี่ยวพันในงานของสถาปนิกผู้นั้นจะได้สิ้นสุดลงแล้ว

1. การคัดเลือกโดยตรงนั้น ประสงค์จะให้ความหมายว่า ภายหลังจากที่มีการสอบถามและพิจารณาแล้ว เจ้าของเป็นผู้เลือกเองโดยคำนึงถึงความสามารถ และประสบการณ์ของสถาปนิกเป็นเกณฑ์

2. การคัดเลือกโดยอาศัยคุณวุฒิทางวิชาชีพนั้น ประสงค์จะให้หมายความว่า วิธีการที่เจ้าของได้รับความช่วยเหลือจากที่ปรึกษาทางวิชาชีพสถาปัตยกรรม ได้คัดเลือกสถาปนิกจากกลุ่มสถาปนิก โดยไม่จำเป็นต้องมีการประกวดแบบ

3. การคัดเลือกโดยวิธีประกวดแบบ การประกวดจะเกิดขึ้นเมื่อสถาปนิกตั้งแต่สองคนขึ้นไป ได้จัดทำแบบร่าง ขึ้นในเวลาเดียวกัน สำหรับโครงการเดียวกัน

ก) การประกวดจะให้มีขึ้นไม่ได้ ถ้าไม่มีที่ปรึกษาทางวิชาชีพสถาปัตยกรรมที่มีความสามารถเป็นผู้ตระเตรียมโปรแกรมที่ดีพอ การส่งรายนามของผู้เข้าแข่งขันในระหว่างตัดสินการกำหนดค่าตอบแทนอันเหมาะสมให้แก่ผู้เข้าแข่งขัน และสัญญาเพื่อจ้างผู้ชนะการประกวดให้เป็นสถาปนิก ทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการประกวดแบบสถาปัตยกรรมที่สมาคม ฯ ได้กำหนดไว้

3. ค่าตอบแทน

ค่าตอบแทนของงานสถาปัตยกรรม บ่อมมีอัตราแตกต่างกันตามความล่ำสับซับซ้อน และความยุ่งยากของโครงการ การพิจารณาที่ย่อมหมายความว่าต้องพิจารณางานแต่ละชิ้นตามลักษณะคุณค่าของงานนั้นเอง ระเบียบนี้กำหนดขึ้นเป็นการช่วยการวินิจฉัยค่าตอบแทนขั้นต่ำสุด เพื่อให้เพียงพอตตามสมควรกับงานที่ทำ

วิธีคิดค่าตอบแทนที่ไว้กันอยู่ มี 4 วิธี ดังนี้

1. วิธีคิดเป็นอัตราร้อยละ โดยวิธีนี้ค่าตอบแทนย่อมขึ้นอยู่กับราคาค่าก่อสร้างทั้งหมด หรือค่าก่อสร้างเท่าที่คิดได้ในขณะทำงานระงับลง ทั้งนี้โดยคำนวณตามราคาประมูลที่ทำโดยชอบธรรม

2. วิธีกำหนดค่าตอบแทนตายตัว โดยวิธีนี้ค่าตอบแทนสำหรับการทำงานของสถาปนิกเองต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของอัตราที่คำนวณมาใช้บังคับได้ บวกด้วยค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้จ่ายไปโดยตรง และบวกด้วยค่าเสียหายตามส่วน

3. วิธีกำหนดเป็นเงินเหมาจ่าย โดยวิธีนี้จำนวนเงินให้วินิจฉัยจากตารางอัตรามูลฐานขั้นต่ำสุดที่ใช้กับวงเงินเหมาจ่าย จำนวนเงินเหมาจ่ายดังกล่าวนี้ ต้องไม่มีการเปลี่ยนแปลง เพราะเหตุแห่งความแตกต่าง ไม่ว่าจะสูงหรือลดลง ระหว่างจำนวนเงินค่าก่อสร้างที่ใช้จริงกับจำนวนเงินค่าก่อสร้างที่ประมาณไว้

ก) ค่าธรรมเนียมเหมาจ่าย จะกำหนดได้ต่อเมื่อขอบเขตของงานได้กำหนดไว้เป็นที่แน่นอนแล้ว

4. วิธีคิดเป็นรายวัน การคิดเงินค่าปรึกษา ศึกษา ให้ความเห็น รายงาน เป็น พยาน ผู้เชี่ยวชาญในการดำเนินกระบวนการในศาลนั้น ย่อมแตกต่างกันตั้งแต่วันละ 500 บาท จนถึงจำนวนเงินที่มากกว่านี้ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และค่าเสียเวลาในการเดินทางนั้น คิดเงินได้ในฐานะเป็นการทำงานส่วนหนึ่ง การไปศาลหรือเป็นพยานผู้เชี่ยวชาญกินเวลาไม่ เต็มวัน ควรคิดตามอัตราเต็มวัน

ก) ในกรณีที่ลี้ลาปนิกไม่ได้ถูกผูกพันเป็นประการอื่น ค่าตอบแทนในการปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำในวิชาชีพนั้น ต้องคิดตามอัตราความสำคัญของเรื่องที่เกี่ยวข้อง และฐานะ ของตัวลี้ลาปนิก อัตราดังกล่าวควรคิดประมาณ 100 บาทต่อชั่วโมง

4. การจ่ายเงิน

ไม่ว่างานจะได้สร้าง เล็ริค เรียบร้อยหรืองานนั้นถูกหยุดยั้ง หรือถูกล้มเลิกบางส่วน หรือทั้งหมดการชำระ เงินค่าตอบแทนให้แก่ลี้ลาปนิก จะต้องกระทำดังต่อไปนี้ ทั้งนี้ภายใต้บังคับ ของระเบียบตามหมวด 5 อ่างถึงหมวด 11 และ 12

1. เมื่อลี้ลาปนิกตกลงเข้ารับทำงาน การจ่ายเงินค่าจ้างสำหรับการปรึกษาหรือ และการศึกษาโครงการเบื้องต้นจำนวนร้อยละ 5 ของค่าตอบแทนประมาณไว้นั้น เป็นการ เหมาะสม

2. เมื่อการออกแบบเบื้องต้นเล็ริคแล้วและได้รับเห็นชอบแล้ว การจ่ายเงินเพิ่มอีก ร้อยละ 20 ของค่าตอบแทนประมาณไว้นั้น เป็นการเหมาะสม

ก) ในกรณีที่มีการล้มเลิกงานส่วนของลี้ลาปนิกในชั้นนี้ จะต้องจ่ายเงินเพิ่มให้ ลี้ลาปนิกร้อยละ 10 รวมทั้งหมดเป็นร้อยละ 35 ของค่าตอบแทนที่ประมาณไว้นั้น เป็นการเหมาะสม

3. เมื่อแผนการทำงานและรายการต่าง ๆ รวมทั้งแบบขยายรายละเอียดได้ทำ เล็ริค และส่งมอบแล้ว การจ่ายเงินเพิ่มอีกร้อยละ 60 ของค่าตอบแทนที่ประมาณไว้นั้น เป็นการเหมาะสม

4. เมื่อการประกวดราคาโดยชอบธรรมได้ดำเนินไปแล้ว ให้กำหนดฐานแห่งการ คำนวณค่าตอบแทน โดยอาจถือเอาราคาประมูลที่ตกลงรายต่ำสุด หรือราคาประมูลที่ตกลงรับ ให้ทำงานแล้วแต่กรณีเป็นเกณฑ์ ในชั้นนี้การจ่ายเงินควรต้องเพิ่มขึ้นจนเป็นร้อยละ 90 ของราคา ค่าตอบแทนที่กำหนด

5. ในระหว่างการสัญญาการก่อสร้าง ต้องมีการชำระเงินให้เป็นงวด โดยคำนวณตามงานที่ทำไปเสร็จแล้ว จนจำนวนเงินที่จ่ายทั้งหมดถึงร้อยละ 95 ของค่าตอบแทน ส่วนที่เหลือของค่าตอบแทนให้จ่ายเมื่อทำงานได้สำเร็จแล้ว

จะต้องไม่มีการหักหรือลดค่าตอบแทนดังกล่าวลง โดยอาศัยเหตุที่ค่าก่อสร้างลดลง เพราะการให้วัสดุเก่า หรือการปรับการหักเงินค่าเสียหายที่กำหนดไว้ หรือจำนวนเงินอื่นที่หักจากผู้รับเหมาก่อสร้าง

5. งานบริการพิเศษ

"ตารางอัตรามูลฐานขั้นต่ำสุด" นำมาใช้บังคับเมื่องานก่อสร้างทั้งหมดอยู่ภายใต้สัญญาก่อสร้างรายเดียว หรือสัญญารายที่สำคัญ ในขณะที่เจ้าของตกลงให้งานบางส่วนอยู่ภายใต้สัญญาที่ทำแยกต่างหาก ซึ่งการกระทำเช่นนั้น เป็นการเพิ่มภาระการทำงาน ค่าใช้จ่าย หรือความรับผิดชอบของสถาปนิก สถาปนิกย่อมมีสิทธิ์ที่จะได้รับเงินเพิ่มขึ้นร้อยละ 30 ของราคามูลฐานที่นำมาใช้บังคับกับค่าก่อสร้างงานส่วนนั้น ๆ นอกจากนั้นอัตรามูลฐานขั้นต่ำสุดไม่ให้นำมาใช้บังคับค่าก่อสร้างทั้งหมดของสิ่งก่อสร้างหลังเดี่ยวหรือหลายหลัง ที่ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกันแต่ไม่ได้อยู่ภายใต้สัญญาการทำงานของสถาปนิกคนเดียวกัน อย่างไรก็ตาม สิ่งก่อสร้างที่ออกแบบภายใต้สัญญาการทำงานของสถาปนิกผู้เดียว และส่วนใหญ่ของการทำงานของสถาปนิกผู้นั้น ได้ทำในระยะเวลาเดียวกันนั้นให้นำอัตราที่กำหนดในตารางมาใช้บังคับโดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าสิ่งก่อสร้างนั้นจะได้ก่อสร้างขึ้นพร้อมกันหรือไม่

1. สำหรับงานบริเวณ (งานสาธารณูปโภคและงานปรับปรุงบริเวณ) ที่เกี่ยวกับโครงการ การวางผังร่วม รวมทั้งงานภูมิสถาปัตยกรรม เมื่อฝ่ายเจ้าของมีความต้องการให้ทำก็ให้จ่ายเป็นค่าตอบแทนนอกเหนือจาก "ตารางอัตรามูลฐานขั้นต่ำสุด"

2. ถ้าสถาปนิกต้องเขียนแบบเพิ่มขึ้น หรือมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการผิดสัญญาหรือการล้มละลายของเจ้าของ หรือผู้รับเหมา หรือเป็นผลมาจากความเสียหายในงานที่เกิดจากอัคคีภัย แผ่นดินไหว อุทกภัย หรือภัยธรรมชาติอื่น ๆ สถาปนิกต้องได้รับค่าตอบแทนอย่างยุติธรรมในค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น หรือในงานที่เกี่ยวข้องนอกเหนือจากค่าตอบแทนอื่นที่กำหนดไว้ในสัญญา

3. ห้ามให้บริการโดยวาจา โดยหนังสือ หรือโดยภาพ โดยไม่มีการรับรองว่าจะมีการให้คำตอบแทนที่เพียงพอ การชำระเงินโดยให้หรือความสำเร็จของโครงการนั้นถือว่าเป็นการฝ่าฝืนวิธปฏิบัติอันยุติธรรม เว้นแต่ในกรณีการเตรียมข้อมูลเบื้องต้นที่ไม่มีการแข่งขันให้แก่นครหลวง หรือเมือง หรือองค์การบริหารใด ๆ หรือส่วนที่สร้างขึ้นโดยถูกต้องขององค์การดังกล่าวทั้งนี้ เพื่อร่วมกันพยายามให้ได้มาซึ่งการอนุมัติให้ทำงาน ซึ่งถ้าได้ผลแล้ว สถาปนิกผู้นั้นจะได้รับคำตอบแทนภายหลัง

4. ด้วยเหตุผลใดก็ตาม ถ้าประสงค์จะใช้สถาปนิกให้ร่วมงานกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป ผู้ใช้งานต้องตระหนักว่า การใช้สถาปนิกร่วมกันนั้น ค่าใช้จ่ายย่อมเพิ่มขึ้น ดังนั้น เจ้าของจะต้องจ่ายค่าตอบแทนให้แก่สถาปนิกที่ร่วมงานกันมากกว่าที่จะจ่ายให้แก่สถาปนิกรายเดียว

5. เพื่อที่จะทำงานบริการด้านวิชาการเป็นกรณีพิเศษตามที่จำเป็น แต่มิได้ระบุไว้เป็นการเฉพาะในคำแนะนำวิธีใช้ตารางอัตรามูลฐานขั้นต่ำสุดของระเบียบ สถาปนิกและเจ้าของต้องร่วมกันพิจารณาเลือกอัตราในตารางดังกล่าว เพื่อกำหนดเป็นจำนวนเงินที่เจ้าของจะต้องจ่ายให้สถาปนิก โดยทำเป็นหนังสือข้อตกลง หรือทำหนังสืออนุมัติค่าตอบแทนที่จะต้องจ่ายได้นอกเหนือจากที่ระบุไว้ใน "ตารางอัตรามูลฐานขั้นต่ำ"

6. การชำระเงินสำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นสำหรับงานที่เพิ่มพิเศษนั้น ให้ชำระเมื่อค่าใช้จ่ายนั้นเป็นที่ตกลงและเมื่องานพิเศษนั้นได้ทำไปแล้ว

7. นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมมูลฐานแล้ว สถาปนิกมีสิทธิ์ที่จะได้รับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าพาหนะ และที่พักของตนและของผู้ช่วย เมื่อต้องเดินทางเพื่อปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น และค่าใช้จ่ายในการส่งโทรเลขและโทรศัพท์ทางไกลที่เกี่ยวข้องกับงาน และค่าใช้จ่ายในการพิมพ์แบบและการอัดสำเนาที่มีจำนวนเกินกว่า 6 ชุด

8. เมื่อใดหลังจากเจ้าของได้อนุมัติเอกสารเบื้องต้นแล้ว หากเจ้าของประสงค์จะให้สถาปนิกเปลี่ยนแปลงขนาดหรือขอบเขตของงานไปพอสมควร หรือเปลี่ยนแปลงแผน แบบหรือรายการ อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้สถาปนิกต้องเพิ่มงานทำแบบร่าง หรือทำแบบก่อสร้างหรือเอกสารอื่นเพิ่มขึ้น หรือต้องมีการเปลี่ยนแปลงพอควร ซึ่งเอกสารใด ๆ ที่เจ้าของอนุมัติแล้ว หรือซึ่งมีงานพอสมควรต้องทำตามคำแนะนำเพื่อให้บรรลุถึงการเปลี่ยนแปลงนั้นหรือ

ก) ถ้าโดยเหตุผลของการเพิ่มค่าใช้จ่ายในค่าแรงงาน หรือค่าวัสดุก่อสร้างตั้งแต่วันที่ลงมือทำงานตามสัญญาของสถาปนิก ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างในท้องตลาดได้เพิ่มขึ้นเหนือค่าก่อสร้างที่ประมาณไว้ หรือมากกว่างบประมาณ และสถาปนิกได้รับคำสั่งให้เตรียมเอกสารใด ๆ เพิ่มขึ้น หรือเอกสารใด-ชิ้นใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงใด ๆ ตามที่บัญญัติไว้ข้างต้นเพื่อลดค่าก่อสร้างลง

ข) ในกรณีดังกล่าวข้างต้น สถาปนิกจะต้องเตรียมเอกสารเพิ่มขึ้น และจัดการแก้ไขเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับคำสั่งแล้ว สถาปนิกย่อมมีสิทธิ์ได้รับค่าตอบแทนที่ยุติธรรม สำหรับการนั้น

6. การให้ข้อมูลโดยเจ้าของ

เพื่อเป็นข้อมูลในการทำงานของสถาปนิก เจ้าของจะต้องจัดทำมีการสำรวจบริเวณที่จะก่อสร้างอย่างครบถ้วนและถูกต้อง ให้ข้อมูลเกี่ยวกับระดับ และแนวของถนน ทางเท้า สถานที่ข้างเคียง สิทธิเขตห้าม ภาระจำยอม ขอบเขตที่ดิน ระดับของบริเวณที่จะก่อสร้าง และข้อมูลครบถ้วนเกี่ยวกับท่อระบายน้ำ, น้ำประปา ไฟฟ้า การเจาะทดสอบดินโดยทางเคมี หรือ เครื่องจักรกล หรือวิธีอื่นตามที่ต้องการ ทั้งนี้โดยเจ้าของเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเอง

7. อัตรามูลฐานขั้นต่ำสุด สำหรับค่าตอบแทน

มาตรฐานการคิดค่าวิชาชีพสถาปัตยกรรม ประเภทงานที่คิดตามแผนภูมิค่าวิชาชีพในระดับต่ำสุด รวมค่าวิศวกรทุกประเภท

ประเภทที่ 1 การออกแบบภายใน การออกแบบผลิตภัณฑ์สถาปัตยกรรมและครุภัณฑ์

ประเภทที่ 2 อนุสาวรีย์ อาคารอนุสรณ์ที่มีแผนแบบวิจิตร อาคารทางศาสนา (วัด โบสถ์วิหาร)

ประเภทที่ 3 บ้าน

ประเภทที่ 4 โรงพยาบาล อาคารห้องปฏิบัติการ อาคารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้งานพิเศษ รัฐสภาพิพิธภัณฑ์ ศาลาท้องถิ่น โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หอสมุด หอประชุม โรงแรม ธนาคาร โมเต็ล โรงภาพยนตร์ โรงพล

ประเภทที่ 5 อาคารสำนักงาน อาคารสรรพสินค้า สถานที่พักผ่อน สถานที่พักผ่อน อาคารอุตสาหกรรม อพาทเมนต์ หอพัก ศูนย์การค้า สถานที่บริการรถยนต์

ประเภทที่ 6 อัจฉรินทร์ กลุ่มอาคารสังเคราะห์

ประเภทที่ 7 โรงฟลัด ค้างสินค้า อาคารจอดรถ ห้างแถว ตลาด

- หมายเหตุ 1. มาตรฐานการคิดค่าวิชาชีพ เป็นมาตรฐานขั้นต่ำสุดที่สถาปนิกจะเรียกต่ำกว่านี้ไม่ได้โดยมีเหตุผลว่า จะมีค่าใช้จ่ายทุกประเภทเพียงพอที่จะให้บริการวิชาชีพได้ตามมาตรฐานที่สมาคม ฯ เห็นชอบ
2. ในกรณีแก้ไขต่อเติมอาคาร ให้เพิ่มอีก 3 % จากอัตราค่าวิชาชีพ
3. ในกรณีที่ เป็นโครงการใหญ่ที่มีกลุ่มอาคารหลายหลัง มีสถาปนิกที่ได้รับมอบหมายให้ทำโครงการหลัก แต่ในเวลาเดียวกัน ถ้ามีสถาปนิกอื่น ได้รับมอบหมายให้ทำงานอาคารบางหลังในโครงการหลักนั้น สถาปนิกรายหลังนี้ ต้องทำงานร่วมเป็นภาคีกับสถาปนิกผู้ทำโครงการหลัก

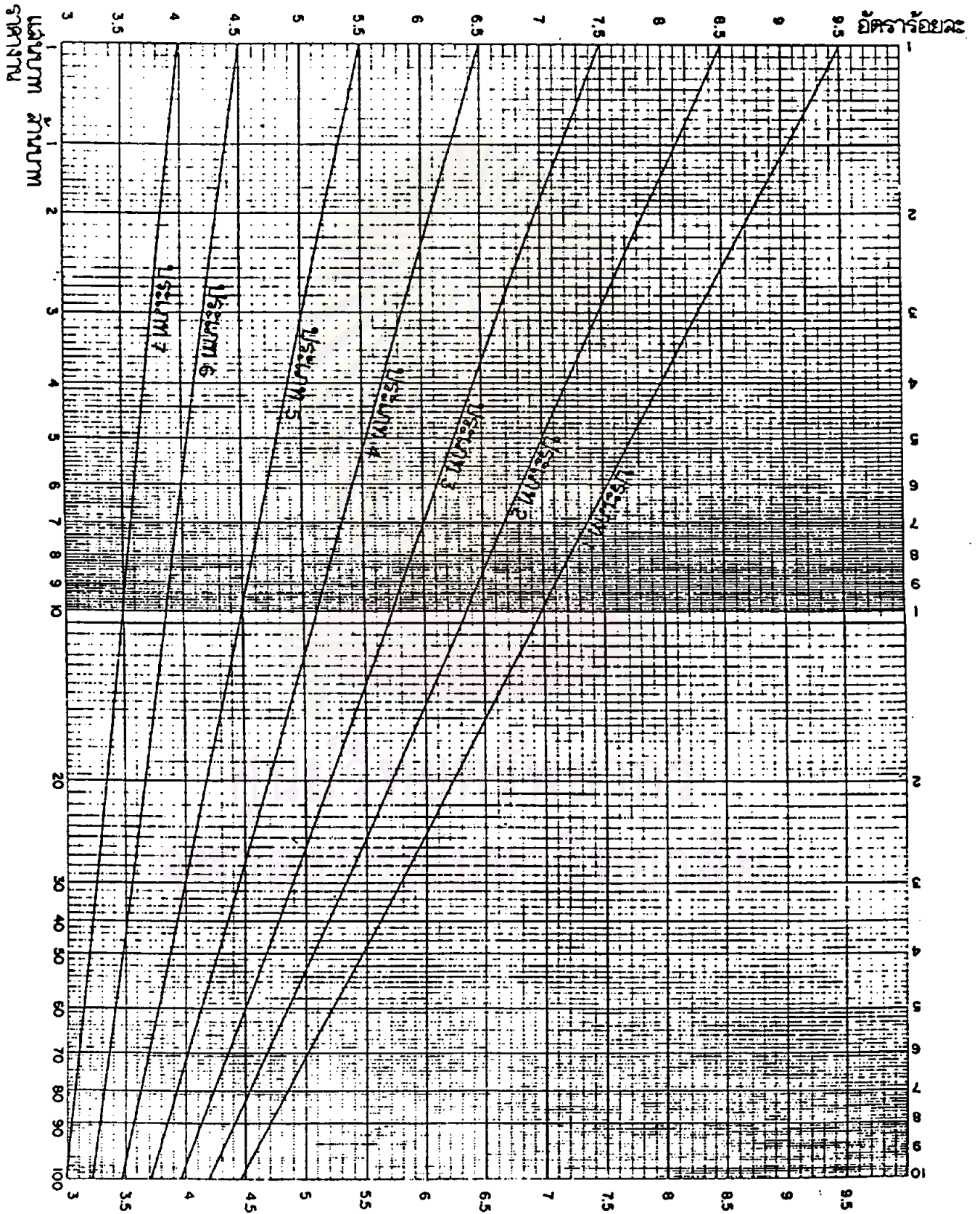
8. ค่าก่อสร้าง

ตามปกติให้หมายความว่า จำนวนเงินทั้งหมดในสัญญาก่อสร้างที่เกิดจากการดำเนินงานโดยไม่รวมถึงค่าตอบแทนของสถาปนิกและวิศวกร หรือเงินเดือนของเจ้าหน้าที่คุมงาน เว้นแต่ในบางกรณีเช่น เมื่อเจ้าของเป็นผู้จัดหาแรงงานหรือวัสดุ ในราคาต่ำกว่าราคาตลาด หรือเมื่อมีการนำวัสดุเก่ามาใช้ ค่าก่อสร้างต้องหมายถึงค่าวัสดุทั้งหมดและค่าแรงงานที่จำเป็นที่จะทำให้งานสำเร็จลุล่วงไป ตามอัตราที่ควรจะเป็น โดยให้เทียบวัสดุทั้งหมดเป็นของใหม่และค่าแรงงานได้จ่ายตามอัตราในท้องตลาดในขณะที่มีคำสั่งให้ทำงาน บวกด้วยผลกำไร และค่าใช้จ่ายของผู้รับเหมา

สถาปนิกควรต้องอธิบายลักษณะของเงื่อนไข ของการประมาณราคาที่ทำก่อนการทำแบบยื่นสุดท้าย และก่อนที่จะกำหนดรายการโดยสมบูรณ์และไม่ควรกล่าวถ้อยคำใด ๆ โดยปราศจากการระมัดระวังอันจะเป็นเหตุฉุกเฉินลูกค้าให้สำคัญผิดในค่าก่อสร้างอาคาร และไม่ว่ากรณีใด ๆ สถาปนิกจะรับรองประมาณการหรือค่าก่อสร้างงานใด ๆ ไม่ได้

ตามปกติสถาปนิกยอมรับวิธีประมาณราคาแบบหน่วยเนื้อที่ ในการกำหนดค่าก่อสร้าง โดยประมาณก่อนงาน เขียนแบบและกำหนดรายการจะเสร็จสมบูรณ์ ในกรณีที่เจ้าของต้องการประมาณราคาค่าก่อสร้างที่แน่นอนกว่าวิธีดังกล่าว เจ้าของควรจัดจ้างหรือมอบอำนาจ สถาปนิก

อัตราค่าวิชาชีพสถาปัตยกรรม

ที่จะจัดจ้างผู้คิดราคาทำหน้าที่ประมาณราคาให้ ในกรณีเช่นนั้นสถาปนิกควรร่วมมือกับผู้คิดราคา ดังกล่าว เพื่อจัดข้อมูลทั้งปวงที่จำเป็นในการกำหนด "ค่าก่อสร้างโดยประมาณ" ของงานให้ได้ผลใกล้เคียงพอสมควร

9. เอกสารบางอย่างที่สถาปนิกต้องจัดให้

เอกสารต่าง ๆ ที่จะต้องจัดทำโดยธรรมดา ย่อมแตกต่างกันในเรื่องจำนวนและชนิดตามประเภทของโครงการที่เกี่ยวข้อง

ภายหลังการประชุมปรึกษากับเจ้าของแล้ว สถาปนิกควรต้องจัดเตรียมการศึกษาโครงการเป็นแบบ หรือเป็นหนังสือเพื่อวินิจฉัยขั้นต้นถึงลักษณะและวัตถุประสงค์ของโครงการ แนวทางที่จะเป็นไปได้ของโครงการ ที่ตั้งที่ถูกต้อง แนวความคิดโดยทั่วไป และความเหมาะสมของสถานที่ที่ใช้สำหรับความประสงค์เหล่านั้น

เจ้าของควรต้องร่วมมือในทุกวิถีทาง และจัดหาข้อมูลทั้งปวง รวมทั้งมาตรฐานที่ประสงค์จะใช้ในโครงการโดยระบุความประสงค์ให้ชัดเจน และลักษณะที่เจ้าของคาดหวังให้โครงการนั้นก่อผล

ถ้าโครงการนั้นเป็นโครงการที่เผื่อไว้ต่อเติมหรือขยายในอนาคต เจ้าของควรแจ้งให้สถาปนิกทราบถึงข้อเท็จจริงดังกล่าว และลักษณะที่พึงประสงค์ของโครงการเมื่อขยายเติมที่การศึกษาระยะยาวถึงการพัฒนาเติมที่ในอนาคตนั้นเป็นสิ่งที่พึงจะทำเป็นอย่างยิ่ง ข้อมูลที่เจ้าของจะต้องจัดหาให้ เช่น การสำรวจที่ตั้ง และการทดสอบเป็นต้น นั้นได้บัญญัติไว้ในหมวดอื่นของระเบียบนี้แล้ว

1. การออกแบบขั้นต้น นับแต่เริ่มประชุมปรึกษากับเจ้าของ สถาปนิกควรเริ่มดำเนินการออกแบบขั้นต้นของโครงการ แบบขั้นต้นดังกล่าวนี้ได้แก่ การออกแบบโดยใช้มาตราส่วนขนาดเล็ก แสดงถึงจุดที่ตั้งของโครงการในบริเวณที่กำหนดการขีดโดยทั่วไปของส่วนสำคัญ ๆ ในขั้นนี้ สถาปนิกควรวินิจฉัยข้อจำกัดของสถานที่ เช่น แนวเขตอาคาร การแบ่งเขต การเว้นระยะจากถนน เป็นต้น และข้อจำกัดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยลุ่มลักษณะและอัคคีภัย

การศึกษาเหล่านี้ต้องทำไปพร้อมกับแบบแปลน รูปตั้ง และรูปตัด เพื่อให้เพียงพอที่จะกำหนด และแสดงขนาด และลักษณะของโครงการในจุดสำคัญ ๆ และรายการเบื้องต้น

สถาปนิกควรต้องเตรียมรายการเบื้องต้นโดยสังเขป ซึ่งประกอบด้วยวัสดุ ชนิดของเครื่อง
อุปกรณ์ในอาคาร ได้แก่ ไฟฟ้า ประปา ลู่วัสดุ ฯลฯ ที่แนะนำให้ใช้หรือเครื่องมือพิเศษอื่นตาม
ที่จำเป็นต้องใช้ในโครงการ

ในขั้นนี้สถาปนิกควรประมาณค่าก่อสร้างเบื้องต้นตามที่จำเป็นด้วย ทั้งนี้ภายใต้บังคับ
แห่งหมวด 7 ของระเบียบนี้

โดยที่การออกแบบเบื้องต้นเหล่านี้เป็นรากฐานของการทำโครงการ จึงมีความสำคัญ
อย่างใหญ่หลวง และควรจะได้ศึกษาและทำความเข้าใจให้ต้องแทกก่อนที่จะก้าวล่วงไปถึง "การ
ทำแบบก่อสร้าง" ในขั้นต่อไป

2. งานทำแบบก่อสร้างและการกำหนดรายการ งานเหล่านี้เป็นงานต่อจาก "การ
ศึกษาขั้นต้น" และเมื่อเป็นเช่นนี้จึงเป็นเครื่องมือในการทำงานของสถาปนิกที่จะใช้เป็นเครื่อง
กำหนดวิธีสร้างอาคาร เครื่องมือในการทำงานนี้จัดเป็นส่วนหนึ่งของ เอกสารสัญญา ซึ่งจะต้อง
แสดงให้เห็นผู้รับเหมาเห็นลักษณะที่แท้จริงในการสร้างอาคารขึ้น ฉะนั้น

ก) แบบก่อสร้างควรให้ข้อมูลที่ชัดเจนเป็นมิติ แต่ต้องไม่กลายเป็นกำหนดราย
การของวัสดุโดยวิธีระบุอย่างผิวเผิน "ตารางรายการติดตั้งภายใน" ควรต้องทำร่วมไปกับ
แบบก่อสร้าง เพื่อแสดงให้เห็นชัดเจนถึงค่าใช้จ่ายของวัสดุแต่ละชนิดตามที่ระบุไว้

ข) กำหนดรายการทั่วไปควรให้ข้อมูลชัดเจนและกระชับ และระบุชนิด และ
วิธีใช้วัสดุ นอกจากในกรณีพิเศษแล้ว ไม่ควรอ้างอิงอย่างเจาะจงไว้ที่รายการว่าจะใช้วัสดุ
ชนิดใด

ค) สถาปนิกควรจัดทำแบบขยายรายละเอียดให้เพียงพอ ทั้งนี้โดยถือเป็นส่วน
หนึ่งของแบบก่อสร้าง แบบดังกล่าวโดยทั่วไปแล้วจะต้องรวมข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ง) ผังบริเวณ ซึ่งทำขึ้นจากแบบสำรวจที่จัดทำโดยเจ้าของ และควรแสดงให้เห็นถึง

(ง-1) ที่ตั้งของโครงการในผังบริเวณนั้น

(ง-2) อาคารทั้งหมดหรือแนวเขต หรือข้อจำกัดอื่น ๆ

(ง-3) การต่อเชื่อมกับสิ่งสาธารณูปโภคที่มีอยู่แล้ว

- (จ-4) การกำจัดน้ำโสโครกตามปกติ ถ้าไม่มีท่อระบายน้ำสาธารณะ
- (จ-5) การระบายน้ำภายนอกอาคารตามปกติ ทั้งบนดินและตัวอาคาร และการกำจัดน้ำด่างกล่าว
- (จ-6) ถนน ทางเดิน สาธารณูปโภค การตัดภูมิประเทศ และการปรับปรุงบริเวณโดยทั่วไปอื่น ๆ ถ้าหากงานนี้รวมอยู่ในสัญญาของสถาปนิก
- (จ-7) การปรับระดับพื้นดิน หรือปรับพื้นดินใหม่ตามปกติสำหรับอาคารที่จะสร้าง
- (จ-8) ฐานรากที่มีอยู่เดิม หรือสิ่งกีดขวางอื่นทั้งหมด
- (จ-9) ต้นไม้ที่ต้องรักษาไว้ หรือโค่นลง
- (จ-10) ลักษณะทางกายภาพอื่น ซึ่งอาจกระทบกระเทือนถึงการดำเนินงานของโครงการ

จ) "แบบอาคาร" ควรกำหนดมิติโดยละเอียด และต้องมีข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (จ-1) ถ้าโครงสร้างมีลักษณะยุ่งยาก จะต้องเขียนแบบฐานรากให้ชัดเจนครบถ้วน โดยแสดงฐานราก, เข็ม, การระบายน้ำ, การขุดบ่อ ฯลฯ ที่จะกระทำภายใต้พื้นชั้นต่ำที่สุด
- (จ-2) แปลนชั้นอาคารทุกชั้น โดยใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 : 50
- (จ-3) แบบรูปตั้งทุกด้านทั้งหมดในมาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 : 50
- (จ-4) รูปตัดผ่านโครงสร้าง และรูปตัดผ่านบันได โดยเฉพาะที่มีลักษณะพิเศษ รูปตัดเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอที่จะแสดงให้เห็นความประสงค์ รูปตัดต่าง ๆ ต้องทำในมาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 : 50

แปลน, รูปตั้ง และรูปตัดสำหรับแบบก่อสร้างโบสถ์ โรงพยาบาล และสิ่งก่อสร้างอื่นที่อยู่ยากทำนองเดียวกัน ในส่วนที่จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์เป็นแบบให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งที่อยู่อาศัย และการแก้ไขเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่มีอยู่เดิม ต้องเขียนแบบโดยใช้มาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 : 25

(จ-5) แปลนหลังคา แสดงทางระบายน้ำ และความลาดของหลังคา หน้าต่าง เหนือหลังคา ปล่องควัน ท่อระบายลม

(จ-6) แบบโครงสร้างแสดงให้เห็นส่วนต่าง ๆ ของโครงสร้าง และที่เจาะ รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการทางโครงสร้าง ที่มีรายละเอียดต้องแสดงเกี่ยวกับ คาน, แลลป, เสา, ทับหลัง ฯลฯ

(จ-7) แปลนพื้นทุกชั้น และรูปตัดขวาง ที่จำเป็นแสดงให้เห็นที่ลุ่มกั้นที่ ท่อน้ำ เครื่องจักรกล และเครื่องไฟฟ้า เพื่อให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างงานสถาปัตยกรรม และงานวิศวกรรม ในการก่อสร้างอาคาร แบบเหล่านี้ควรแสดงให้เห็นการตัดขวางที่หน้าต่าง ๆ และท่อเดินสายไฟ และทำแผนผังแสดงที่ตั้งของส่วนประกอบต่าง ๆ ดังกล่าว

(จ-8) แบบรายละเอียดที่จำเป็นทั้งหมด ใช้มาตราส่วนที่เหมาะสม เพื่อแสดงให้เห็นเครื่องมือพิเศษ หรือส่วนที่เป็นลักษณะพิเศษต่าง ๆ

(จ-9) รายละเอียดของลักษณะพิเศษ ทางสถาปัตยกรรม หรือวิศวกรรม เพื่อแสดงให้เห็นถึงความประสงค์ ถ้าภายในอาคารมีลักษณะเกี่ยวกับงานสถาปัตยกรรม หรือลักษณะอื่น ๆ ที่ทำเป็นพิเศษ ต้องแสดงไว้ให้เห็นเป็นการเฉพาะ

(จ-10) ตารางแสดงหน้าต่าง ประตู การตกแต่งห้อง ระเบียง บันไดขึ้นลง เป็นต้น รวมทั้งรูปตัดรายละเอียดของหน้าต่าง ประตู และส่วนประกอบอื่นที่คล้ายกันของสิ่งก่อสร้าง

(จ-11) งานแบบอื่น ๆ ที่จำเป็นที่จะต้องแสดงให้เห็นชัด ถึงงานตกแต่งเป็นพิเศษ พร้อมด้วยรายละเอียด ด้วยมาตราส่วนไม่เล็กกว่า 1 : 10

3. กำหนดรายการ กำหนดรายการต่าง ๆ นั้น ควรเขียนให้สั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่ต้องให้มีรายละเอียดเพียงพอที่จะชี้แจงถึงวัสดุ และวิธีที่จะใช้ในการประกอบเข้าด้วยกัน กำหนดรายการต้องไม่คลุมเครือ หรือใช้ภาษากฎหมาย แต่ควรเขียนให้ชัดเจน และใช้วิธีทางเทคนิคง่าย ๆ ที่ช่างก่อสร้างใช้กัน

กำหนดรายการควรประกอบด้วย หมวดงานต่าง ๆ เท่าที่เข้ากับโครงสร้างเฉพาะชั้นนั้น ๆ

ก) เจ็อนโยทว้ไป และเจ็อนโยทเค็ชเมือต้องการ

ข) รายการละเอียดของแต่ละหมวดงาน เพืออธิบายถึงวัสดุท้งปวง และวิธีที่
ถูกต้องในการประกอบเข้าด้วยกัน รายละเอียดเหล่านี้คว้รจะต้องรวมรายการต่าง ๆ ท้งหมด
ที่จะต้องสัดไว้ในสัญญาก่อสร้าง เช่น รายการต่อไปนี้

การขุดเจาะและเตรียมสถานที่

ฐานรากพิเค็ช (ถ้ามี)

งานคอนกรีต และงานปูน

งานป้องกันน้ำ และการป้องกันความชื้น

งานโครงเหล็ก และเหล็กอื่น ๆ

งานหลังคา และโลหะแผ่น

งานไม้ประณีต และงานไม้โครงสร้าง

งานยาแนว และทำแนวกันรั้ว

งานฉาบปูนประณีต

งานหิน งานบุและปูกระเบื้อง

งานแต่งฝาผนัง เป็นพิเค็ช

งานแต่งพื้น

งานกระจก

งานอุปกรณ์ประตุ หน้าต่าง

งานสี และงานตบแต่ง

งานสุขภัณฑ์

งานปรับและระบายอากาศ

งานไฟฟ้า

และอื่น ๆ

4. รายละเอียด เมืองานดำเนินก้าวหน้าไป สถาปนิกคว้รสัดทำรายละเอียดของส่วน
ต่าง ๆ ที่ไม่ได้สัดทำไว้ก่อนในแบบก่อสร้าง แบบรายละเอียดเหล่านั้น จะต้องเขียนด้วยมาตรา
ส่วนที่ใหญ่พอ เพือแสดงลักษณะพิเค็ชต่าง ๆ ให้ครบ ปริมาณการทำรายละเอียดขึ้นนี้ขึ้นอยู่กั
ลักษณะของอาคาร

5. ฝ่ายผู้ผลิตวัสดุ เป็นผู้จัดทำแบบปฏิบัติงาน เพื่อแสดงให้เห็นวิธีที่ส่วนต่าง ๆ จะประกอบเข้าด้วยกัน

เป็นหน้าที่ของสถาปนิกที่จะต้องตรวจสอบแบบปฏิบัติงานทุกชิ้นโดยละเอียด เพื่อให้แน่ใจว่างานดังกล่าวสอดคล้องตามความต้องการโดยทั่วไปของอาคาร แต่ไม่ใช่หน้าที่ของสถาปนิกที่จะตรวจสอบความต้องการในด้านปริมาณ

6. เอกสารการประกวดราคา โดยทั่วไป เอกสารการประกวดราคาควรประกอบด้วยคำแนะนำวิธีการแก่ผู้เข้าประกวดราคา, เงื่อนไขทั่วไป (และเงื่อนไขพิเศษ) ของสัญญา กำหนดรายการและแบบก่อสร้าง และ

สถาปนิกควรจัดเตรียมแบบใบประกวดราคา ซึ่งควรบรรจุเงื่อนไขบังคับให้สอดคล้องกับการประกวดราคา กล่าวคือ

ก) ใบคำแนะนำวิธีการแก่ผู้เข้าประกวดราคา ควรแจ้งเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการประกวดราคา วิธีรับใบประกวดราคา ใครเป็นผู้รับ และกำหนดสิ่งเมื่อไร สถานที่และระเบียบการส่งมอบ และการประกวดราคานั้น เปิดทั่วไปหรือเปิดเฉพาะบางรายเท่านั้น

ข) แบบใบประกวดราคา ต้องบรรจุสิ่งต่อไปนี้ในเอกสารประกวดราคาทั้งหมด ในกรณีที่ต้องมีการกำหนดค่าเสียหายที่จะต้องรับผิดชอบ หรือต้องจัดหาหลักประกันในการทำงานหรือค่าวัสดุ หรือเอิกที่ธนาคารรับรองก็ควรระบุไว้ด้วย

สถาปนิกควรช่วยเหลือเจ้าของในการเปิดช่องประกวดราคา และในการตัดสินเลือกผู้ประกวดราคา ให้เข้าทำสัญญา

7. เอกสารสัญญา สถาปนิกควรเตรียมและทำแบบสัญญาระบุจำนวนเงินแห่งสัญญา ข้อกำหนดที่ตกลงกัน การชำระเงิน รายชื่อเอกสารที่รวมเป็นเอกสารสัญญา ช่วยตรวจสอบเอิกที่ธนาคารรับรอง และใบคำประกันในขณะที่นำมายื่นให้ และช่วยจัดทำเกี่ยวกับการทำสัญญา ระหว่างเจ้าของและผู้รับเหมาให้สมบูรณ์

10. การตรวจงาน

สถาปนิกจะต้องพยายามพิทักษ์เจ้าของให้พ้นจากผลงานที่บกพร่อง หรือย่อนคุณภาพของผู้รับเหมา แต่ต้องไม่รับรองผลในทางปฏิบัติของสัญญา ระหว่างเจ้าของและผู้รับเหมา

สถาปนิกจะต้องตรวจงานก่อสร้าง การทำงานอื่นเนื่องจากการควบคุมนั้น ต้องอยู่ในขอบจำกัดแห่ง (1) เท่าที่สถาปนิกต้องทำให้ด้วยตนเองที่จำเป็นในการรายงาน และแนะนำเกี่ยวกับความก้าวหน้าของงาน และความพยายามที่จะพิทักษ์เจ้าของให้พ้นจากผลงานที่บกพร่องและหย่อนคุณภาพของผู้รับเหมา (โดยจะต้องไม่มีการรับรองฝีมืองานของผู้รับเหมาแต่อย่างใด) และ (2) แนะนำให้อนุมัติให้ใช้วัสดุและอุปกรณ์, ตรวจสอบและรายงานข้อเสียนของผู้รับเหมาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในสัญญา และลงนามอนุมัติการจ่ายเงิน สถาปนิกต้องเป็นผู้จัดหาและเป็นผู้จ่ายเงินสำหรับงานเสมือนทั้งหมด และผู้ช่วยในทางวิชาการที่จำเป็นต่อสถาปนิกเฉพาะในที่ทำงานของตน ในการปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งการทำงานของผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสถาปนิก เพื่อทำงานแทนสถาปนิกทั้งในสำนักงานและที่ก่อสร้าง

ในการจัดหาผู้ควบคุมงาน ณ ที่ก่อสร้างภายใต้การสั่งงานของสถาปนิกนั้น สถาปนิกและเจ้าของจะต้องร่วมกันตัดสินจำนวนและคุณสมบัติเจ้าหน้าที่ ที่จำเป็นสำหรับผู้ควบคุมงาน รวมทั้งการตรวจสอบและการทำบัญชีตามที่จำเป็น เจ้าหน้าที่ดังกล่าวฝ่ายเจ้าของจะต้องเป็นผู้จ้างและจ่ายเงิน

11. การบอกเลิกสัญญา

ในกรณีที่ สถาปนิกผิดนัดไม่ส่งมอบแบบและเอกสารอื่น ๆ ตามสัญญา ภายในเวลาอันสมควร หรือฝ่าฝืนข้อกำหนดหรือข้อตกลงในสัญญา เจ้าของมีสิทธิ์บอกเลิกสัญญาได้ โดยแจ้งเป็นหนังสือล่วงหน้า 3 วัน ให้สถาปนิกทราบถึงข้อเท็จจริง และเวลาที่สัญญาจะสิ้นสุด ในกรณีเช่นนั้นสถาปนิกมีสิทธิ์ได้รับค่าตอบแทนที่ยุติธรรม สำหรับผลงานที่ได้ทำเรียบร้อยไปแล้ว

12. การล้มเลิกงาน

ภายหลังที่ทำสัญญากับสถาปนิกแล้ว เจ้าของอาจล้มเลิกงานก่อสร้างไม่ว่าทั้งหมดหรือโดยไม่มีกำหนดเวลา หรือเฉพาะงานบางส่วนที่เกี่ยวข้องพอสมควรกับงานของสถาปนิก รวมทั้งงานทำแบบ หรือเอกสารอื่น ๆ ที่สถาปนิกจัดทำและส่งมอบให้ ในกรณีเช่นนี้ เจ้าของต้องแจ้งเป็นหนังสือให้สถาปนิกทราบถึงงานบางส่วนหรือทั้งหมดที่จะล้มเลิกลง แล้วแต่กรณี ในกรณีล้มเลิกงานของเจ้าของเช่นนี้ นอกจากค่าธรรมเนียมที่ต้องจ่ายไปแล้วก่อนการล้มเลิกงาน สถาปนิกมีสิทธิ์ได้ค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเหมาะสมสำหรับงานที่ยังไม่ได้จ่ายค่าตอบแทน ซึ่งทำล่วงหน้าไปก่อนอย่างเรียบร้อย ก่อนการล้มเลิกดังกล่าว

13. กรรมสิทธิ์ในเอกสารต่าง ๆ

บรรดาแบบกำหนดรายการ และข้อมูลอื่น ๆ ในฐานะเป็นเครื่องมือของการบริการ เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาปนิก ไม่ว่าจะงานตามเอกสารนั้น ๆ จะได้มีการสร้างขึ้นหรือไม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508

พร้อมด้วย

กฎกระทรวงและข้อบังคับ ก.ล.

ออกตามความพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม

พ.ศ. 2508

คุนยวิทยทรพยากร
จุพาลงกรณัฒหาวิททยาลัย

รวบรวมโดยลัฒคณลัสถาปนิกลัสยาม ในพระบรมราชูปถัมภ

ณ. วันที่ 15 พฤษภคัศภายน 2521

พระราชบัญญัติ

วิชาชีพสถาปัตยกรรม

พ.ศ. 2508

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2508

เป็นปีที่ 20 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพสถาปัตยกรรม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"วิชาชีพสถาปัตยกรรม" หมายความว่า วิชาชีพการช่างในสาขาสถาปัตยกรรมหลักสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง สาขากุศลสถาปัตยกรรม สาขาสถาปัตยกรรมอุตสาหกรรมสาขาสถาปัตยกรรมมัณฑนศิลป์ และสาขาสถาปัตยกรรมอื่นใดซึ่งจะได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

"วิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม" หมายความว่า วิชาชีพสถาปัตยกรรมที่ระบุควบคุมในกฎกระทรวง

"ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม" หมายความว่า ผู้รับผิดชอบในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่ชาวต่างประเทศซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ
สถาปัตยกรรมควบคุม ในกิจการที่รัฐบาลตกลงกับทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ หรือ
รัฐบาลต่างประเทศหรือในกิจการอื่นใดซึ่งจะได้กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ มี
อำนาจแต่งตั้งนายทะเบียน และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราช
บัญญัตินี้ ตลอดจนกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด 1

การควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม

มาตรา 6 รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดให้วิชาชีพสถาปัตยกรรมสาขาใด แขนงใด ขนาด
ใดหรือชนิดใด เป็นวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม การกำหนดเช่นว่านี้ให้กระทำโดยระบุใน
กฎกระทรวง

มาตรา 7 ให้มีกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชา
ชีพสถาปัตยกรรม" เรียกโดยย่อว่า "ก.ส." ประกอบด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน
และกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจาก

(1) วุฒิสถาปนิกในส่วนราชการกระทรวง ทบวง กรม ที่ใช้วิชาชีพสถาปัตยกรรม
จำนวนห้าคน

(2) วุฒิสถาปนิกในสถานศึกษาที่มีหลักสูตรการศึกษาวิชาสถาปัตยกรรมชั้นปริญญา
จำนวนสี่คน และ

(3) วุฒิสถาปนิกนอกจากบุคคลใน ส่วนราชการและสถานศึกษาดังกล่าวใน (1)
และ (2) จำนวนหกคน

ให้ ก.ส. เลือกกรรมการคนหนึ่ง เป็นรองประธาน มีหน้าที่ช่วยประธานตามที่ประธาน
มอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนประธานในเมื่อประธานไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจแต่งตั้งซ้ำอีกได้ แต่ไม่เกินกว่าสองครั้งติด ๆ กัน

มาตรา 8 กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (1) ครบวาระ
- (2) ลาออก
- (3) ขาดคุณสมบัติที่ได้รับแต่งตั้งตามมาตรา 7 หรือถูกพักใบอนุญาตหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือขาดต่อใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม

เมื่อกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นในจำนวนเดียวกันเป็นกรรมการแทน

กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งตามความในวรรคก่อน อยู่ในตำแหน่งตามวาระของกรรมการที่ตนแทน

มาตรา 9 เมื่อกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งนั้นคงอยู่รักษาการต่อไปจนกว่ากรรมการที่ได้รับแต่งตั้งใหม่ เข้ารับหน้าที่

มาตรา 10 ให้จัดตั้งสำนักงาน ก.ล. ขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย มีนายทะเบียนคนหนึ่ง เป็นผู้รับผิดชอบในการรักษาทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม และในกิจการอื่นทั่วไป และให้มีเจ้าหน้าที่ตามสมควร

ให้นายทะเบียนทำหน้าที่เป็นเลขานุการ ก.ล.

มาตรา 11 การประชุม ก.ล. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าในการประชุมคราวใด ประธานกรรมการ และรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่ลามาารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการด้วยกันคนหนึ่ง เป็นประธานในที่ประชุม

ภายใต้บังคับมาตรา 12 มติของที่ประชุม ก.ล. ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่ง มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา 12 มติของที่ประชุม ก.ส. ดังต่อไปนี้ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

- (1) มติให้สั่งพักใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
- (2) มติออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาต
- (3) มติยกเว้นคุณสมบัติตามมาตรา 18 (3)

มาตรา 13 ให้ ก.ส. มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ออกใบอนุญาตให้แก่บุคคลซึ่งมีสิทธิและสมควร เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
- (2) สั่งพักใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
- (3) ออกข้อบังคับวางหลักเกณฑ์และแบบเกี่ยวกับการสอบ การขอ การอนุญาต การต่ออายุ การสั่งพัก การเพิกถอนและกิจการอย่างอื่นเกี่ยวกับใบอนุญาต ใบอนุญาตพิเศษ หรือใบแทนใบอนุญาต เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
- (4) ให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่มหาวิทยาลัย หรือสถานศึกษาอื่นในการศึกษาวิชาในสาขาต่าง ๆ ของสถาปัตยกรรมศาสตร์

มาตรา 14 ให้ ก.ส. มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อทำกิจการ หรือโต้สวนพิจารณาเรื่องต่างๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งอำนาจและหน้าที่ของ ก.ส. ได้

ให้นำมาตรา 11 มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

หมวด 2

การออกใบอนุญาต

มาตรา 15 ห้ามมิให้ผู้ใดเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ ลินจ้าง หรือบำเหน็จรางวัล ทั้งนี้ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมจาก ก.ส.

มาตรา 16 ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมแต่ละสาขามี 3 ประเภท คือ

- (1) ภาควิชาสถาปนิก
- (2) สำนักสถาปนิก
- (3) วุฒิสถาปนิก

มาตรา 17 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบ วิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา 18 และมีคุณวุฒิในวิชาชีพสถาปัตยกรรมตามมาตรา 19

มาตรา 18 คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม คือ

- (1) มีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์แล้ว
- (2) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (3) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในคดีที่ ก.ส. เห็นว่าอาชญากรรมซึ่งความเสื่อมเสียเกี่ยวติดกั้แห่งวิชาชีพ เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีนับแต่วันพ้นโทษ และ ก.ส. เห็นสมควรยกเว้นให้

(4) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

มาตรา 19 ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมต้องประกอบด้วยคุณวุฒิในวิชาชีพสถาปัตยกรรม ดังต่อไปนี้

- (1) สำหรับภาควิชาสถาปนิก
  - (ก) มีปริญญาหรือเทียบเท่าจากสถานศึกษาที่ ก.ส. รับรอง
  - (ข) มีอนุปริญญาหรือเทียบเท่าจากสถานศึกษาที่มีหลักสูตรไม่น้อยกว่าสามปี

ที่ ก.ส.รับรอง และได้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่น้อยกว่าสองปี และสอบเทียบวิทยฐานะตามมาตรฐานความรู้ชั้นภาคีสถาปนิกที่ ก.ส. จัดสอบได้ หรือ

(ค) มีประกาศนียบัตรหรือเทียบเท่าจากสถานศึกษาที่มีหลักสูตรไม่น้อยกว่าสามปีที่ ก.ส.รับรอง และได้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ไม่น้อยกว่าสามปี และสอบเทียบวิทยฐานะตามมาตรฐานความรู้ชั้นภาคีสถาปนิกที่ ก.ส. จัดสอบได้

(2) สำหรับสามัญสถาปนิก

(ก) เป็นภาคีสถาปนิกที่มีคุณวุฒิตาม (1) (ก) และได้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(ข) เป็นภาคีสถาปนิกที่มีคุณวุฒิตาม (1) (ข) และได้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่น้อยกว่าสามปี หรือ

(ค) เป็นภาคีสถาปนิกที่มีคุณวุฒิตาม (1) (ค) และได้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่น้อยกว่าสามปี และสอบเทียบวิทยฐานะตามมาตรฐานความรู้ชั้นสามัญสถาปนิกที่ ก.ส. จัดสอบได้

(3) สำหรับวุฒิสถาปนิก

เป็นสามัญสถาปนิกที่มีคุณวุฒิตาม (2) (ก) หรือ (2) (ข) และได้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่น้อยกว่าเจ็ดปี ซึ่ง ก.ส. อาจทำการทดสอบความรู้ด้วยก็ได้

มาตรา 20 ในกรณีที่ ก.ส. พิจารณาเห็นว่าผู้ใดมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพสถาปัตยกรรมดีเด่นเป็นพิเศษ และผู้นั้นประสงค์ขอรับใบอนุญาต ก.ส. อาจรับเข้าเป็นภาคีสถาปนิกสามัญสถาปนิกหรือวุฒิสถาปนิก ในสาขาใดสาขาหนึ่งหรือหลายสาขาได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา 21 นอกจากกรณีตามมาตรา 19 และมาตรา 20 ก.ส. อาจออกใบอนุญาตพิเศษเป็นการชั่วคราว ครั้งละไม่เกินหนึ่งปีให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตซึ่ง ก.ส. พิจารณาเห็นว่าอาจปฏิบัติงานสถาปัตยกรรมควบคุมในสาขาใดเป็นการเฉพาะรายได้โดยผู้รับใบอนุญาตนั้นต้องปฏิบัติงานร่วมกับสามัญสถาปนิกหรือวุฒิสถาปนิกสาขานั้น

มาตรา 22 การขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 19 มาตรา 20 หรือมาตรา 21 ให้เป็นไปตามข้อบังคับของ ก.ล.

มาตรา 23 เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาต ให้เลขาธิการ ก.ล. ประกาศชื่อ ที่อยู่ และคุณวุฒิ พร้อมทั้งรายละเอียดอื่นเพื่อการนี้ไว้ ณ สำนักงาน ก.ล. เป็นเวลาไม่น้อยกว่า สิบห้าวัน เพื่อให้โอกาสบุคคลอื่นยื่นคำคัดค้าน

เมื่อได้ประกาศครบกำหนดแล้ว ให้เลขาธิการ ก.ล. เลื่อนคำขอรับใบอนุญาตต่อ ก.ล. พร้อมด้วยคำคัดค้าน ถ้ามี เพื่อพิจารณาการออกใบอนุญาต

มาตรา 24 ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามมาตรา 19 หรือ มาตรา 20 ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันออกใบอนุญาต

ถ้าใบอนุญาตตามมาตรา 19 มาตรา 20 หรือมาตรา 21 สิ้นอายุ หรือถูกทำลายให้ ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมยื่นคำร้องขอรับใบแทนภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ทราบการสิ้นอายุหรือถูกทำลาย

การต่ออายุใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามข้อบังคับของ ก.ล.

หมวด 3

การประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมและมรรยาทแห่งวิชาชีพ

มาตรา 25 ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมได้แต่เฉพาะในสาขาและตามประเภทที่ระบุในใบอนุญาต ทั้งนี้ภายในข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุในกฎกระทรวง

มาตรา 26 ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมต้องรักษามรรยาทแห่งวิชาชีพตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

หมวด 4

การพักใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 27 ให้ ก.ส. มีอำนาจสั่งพักใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมได้ เมื่อปรากฏว่า

- (1) ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา 18
- (2) ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติ นี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

การสั่งพักใบอนุญาตให้สั่งพักได้ครั้งละไม่เกินหนึ่งปี

ก่อนพิจารณาสั่งพักใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตให้ ก.ส. ดำเนินการได้ส่วนโดยให้โอกาสแก่ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมผู้นั้นได้ทราบข้อกล่าวหา และยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

มาตรา 28 ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันถูกเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อ ก.ส. ได้พิจารณาคำขอรับใบอนุญาตและไม่ยอมออกใบอนุญาตให้ ผู้นั้นจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตได้อีกเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ ก.ส. ปฏิเสธการออกใบอนุญาต ถ้า ก.ส. ปฏิเสธการออกใบอนุญาตในครั้งที่สองนี้แล้วผู้นั้นหมดสิทธิ์ขอรับใบอนุญาตอีกต่อไป

หมวด 5

บทกำหนดโทษ

มาตรา 29 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 15 มาตรา 21 มาตรา 25 หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขตามกฎหมายกระทรวงออกตามมาตรา 25 นั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 30 ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมผู้ใดประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมโดยไม่ต่ออายุใบอนุญาต ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 31 ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมผู้ใดอยู่ในระหว่างถูกพักใบอนุญาต หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตระหว่างที่ยังมีสิทธิขอรับใบอนุญาตได้อีกตามมาตรา 28 ฝ่าฝืนประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด 6

บทเฉพาะกาล

มาตรา 32 ในวาระเริ่มแรกให้ ก.ส. ประกอบด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน และกรรมการ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากสถาปนิกผู้อาจอรับใบอนุญาตเป็นวุฒิสถาปนิกได้ตามมาตรา 34 จาก

- (1) ส่วนราชการที่ใช้วิชาชีพสถาปัตยกรรมจำนวนห้าคน
- (2) สถานศึกษาที่มีหลักสูตรการศึกษาวชิลาสถาปัตยกรรมชั้นปริญญาจำนวนสี่คน
- (3) สถาปนิกผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมนอกจาก (1) และ (2)

จำนวนหกคน

ให้ ก.ส. เลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นรองประธาน มีหน้าที่ช่วยประธานตามที่ประธานมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนประธานในเมื่อประธานไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

เมื่อได้วุฒิสถาปนิกในวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมครบจำนวนห้าสิบคนแล้ว ให้รัฐมนตรีแต่งตั้ง ก.ส. ใหม่ตามมาตรา 7

มาตรา 33 ผู้ใดประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมอยู่ในวันหรือหลังวันที่กฎกระทรวง ออกตามมาตรา 6 ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นมีสิทธิประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมต่อไปได้อีกสองปี นับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ และถ้าประสงค์จะประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม ควบคุมต่อไป ต้องขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมภายในกำหนดสองปีนับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ และเมื่อผู้นั้นได้ยื่นคำขอใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ก็ให้ผู้นั้นประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมต่อไปได้จนกว่า ก.ส. ได้ มีหนังสือแจ้งการไม่ออกใบอนุญาตให้ทราบตามเวลาและระเบียบที่ ก.ส. ได้กำหนดไว้

มาตรา 34 ในการออกใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตาม
 มาตรา 33 ให้ ก.ล. มีอำนาจพิจารณาออกใบอนุญาตได้ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(ก) ถ้าผู้ขอรับใบอนุญาตมีคุณวุฒิตามมาตรา 19 (1) (ก) และได้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนวันที่กฎกระทรวงออกตามมาตรา 6 ไขบังคับ
 ก.ล. อาจออกใบอนุญาตให้ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นล่ามัญสถาปนิกได้

ระยะเวลาหนึ่งปีในวาระก่อน ให้เปลี่ยนเป็นแปดปีสำหรับการขอรับใบอนุญาตเป็นวุฒิสถาปนิก

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตมีคุณวุฒิตามมาตรา 19 (1) (ก) แต่มีปริญญาตั้งแต่ชั้นปริญญาโทขึ้นไป หรือเทียบเท่า ระยะเวลาแปดปีสำหรับขอรับใบอนุญาตเป็นวุฒิสถาปนิกให้เปลี่ยนเป็นหกปี

(ข) ถ้าผู้ขอรับใบอนุญาตมีคุณวุฒิตามมาตรา 19 (1) (ข) และได้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่กฎกระทรวงออกตามมาตรา 6 ไขบังคับ
 ก.ล. อาจออกใบอนุญาตให้ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นภาคีสถาปนิกได้

ระยะเวลาสองปีในวาระก่อน ให้เปลี่ยนเป็นห้าปีสำหรับการขอรับใบอนุญาตเป็นล่ามัญสถาปนิกและสิบสองปีสำหรับวุฒิสถาปนิก

(ค) ถ้าผู้ขอรับใบอนุญาตมีคุณวุฒิตามมาตรา 19 (1) (ค) และได้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี ก่อนวันที่กฎกระทรวงออกตามมาตรา 6 ไขบังคับ และเป็นผู้ผ่านการทดสอบความรู้จาก ก.ล. แล้ว ก.ล. อาจออกใบอนุญาตให้ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นภาคีสถาปนิกได้

ระยะเวลาสามปีในวาระก่อน ให้เปลี่ยนเป็นหกปีสำหรับการขอรับใบอนุญาตเป็นล่ามัญสถาปนิกผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

- (1) ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
(ก) ประเภทภาควิชาสถาปัตยกรรม	200 บาท
(ข) ประเภทช่างสถาปัตยกรรม	300 บาท
(ค) ประเภทเทคนิคสถาปัตยกรรม	400 บาท
- (2) ค่าต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
(ก) ประเภทภาควิชาสถาปัตยกรรม	100 บาท
(ข) ประเภทช่างสถาปัตยกรรม	150 บาท
(ค) ประเภทเทคนิคสถาปัตยกรรม	200 บาท
- (3) ใบอนุญาตพิเศษตามมาตรา 21 500 บาท
- (4) ใบแทนใบอนุญาต
(ก) ที่ร้องขอรับภายในกำหนดตามมาตรา 24 วรรคสอง	20 บาท
(ข) ที่ร้องขอรับเกินกำหนดมาตรา 24 วรรคสอง	100 บาท

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ เนื่องจากวิชาชีพสถาปัตยกรรม เช่นงานออกแบบเพื่อการก่อสร้างอาคาร วางผังบริเวณพื้นที่ และการตกแต่งเพื่อสร้างสรรคความงาม ความมั่นคงแข็งแรง รวมถึงการควบคุมงานก่อสร้างมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกขณะ ฉะนั้นเพื่อความเจริญเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ตลอดจนการผดุงมาตรฐานการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมให้เป็นไปตามหลักวิชาที่ดี และเป็นการแสดงออกในด้านหนึ่งของศิลปวัฒนธรรมอันดีแห่งชาติตามกาลสมัย สัมควรที่จะควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมโดยกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ และมารยาทของผู้ประกอบวิชาชีพในด้านนี้รวมทั้งการส่งเสริมวิทยาการอันเกี่ยวกับวิชาชีพสถาปัตยกรรมให้ก้าวหน้าสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สำเนาถูกต้อง

(นาย นิยม อินทรรักษ์)

เจ้าหน้าที่ธุรการ 3

คัดจากรายกิจจานุเบกษา เล่มที่ 82 ตอนที่ 144 วันที่ 31 ธันวาคม 2508

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2511)

ออกตามความในพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม

พ.ศ. 2508

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ให้กำหนดค่าธรรมเนียมดังนี้

(1) ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม	
(ก) ประเภทาศิลสถาปนิก	200 บาท
(ข) ประเภทสามัญสถาปนิก	300 บาท
(ค) ประเภทวุฒิสถาปนิก	400 บาท
(2) ค่าต่ออายุใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม	
(ก) ประเภทาศิลสถาปนิก	100 บาท
(ข) ประเภทสามัญสถาปนิก	150 บาท
(ค) ประเภทวุฒิสถาปนิก	200 บาท
(3) ใบอนุญาตพิเศษตามมาตรา 21	500 บาท
(4) ใบแทนใบอนุญาต	
(ก) ที่ร้องขอรับภายในกำหนดตามมาตรา 24 วรรคสอง	20 บาท
(ข) ที่ร้องขอรับเกินกำหนดตามมาตรา 24 วรรคสอง	100 บาท

ให้ไว้ ณ วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2511

พลเอก ป. จารุเสถียร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำเนาถูกต้อง

(นาย นิคม อินทรรักษ)

เจ้าหน้าที่ธุรการ 3

คัดจากรายชื่อกิจจานุเบกษา เล่มที่ 86 ตอนที่ 5 วันที่ 21 มกราคม 2512

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2511)

ออกตามความในพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม

พ.ศ. 2508

กฎกระทรวงฉบับที่ 2 นี้ถูกยกเลิกด้วยกฎกระทรวงฉบับที่ 5 และกฎกระทรวงฉบับที่ 5 ถูกยกเลิกไปโดยกฎกระทรวงฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2521) ดังนั้นจึงไม่ลงรายละเอียดเอาไว้

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2511)

ออกตามความในพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม

พ.ศ. 2508

กฎกระทรวงฉบับที่ 3 นี้ถูกยกเลิกด้วยกฎกระทรวงฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2521) ดังนั้นจึงไม่ลงรายละเอียดเอาไว้

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2511)

ออกตามความในพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม

พ.ศ. 2508

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

มรรยาทแห่งวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมนั้น ให้เป็นไปดังต่อไปนี้

- (1) ปฏิบัติงานที่ได้รับทำด้วยความซื่อสัตย์สุจริตตามหลักปฏิบัติและวิชาการ และไม่ละทิ้งงานที่ได้รับทำโดยไม่มีเหตุอันสมควร และมีความตั้งใจที่จะให้งานของตนเป็นผลดีต่อสังคม
- (2) ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

- (3) ไม่โฆษณาหรือยอมให้ผู้อื่นโฆษณาด้วยประการใด ๆ ซึ่งการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม เว้นแต่การแสดงชื่อ ภูมิลำเนา ตำแหน่งที่อยู่หรือสำนักงานของผู้นั้น
- (4) ไม่รับค่าเงินงานโดยวิธีแบบอย่างเดียวกันให้แก่ผู้ว่าจ้างรายอื่น เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ว่าจ้างรายแรก และได้แจ้งให้ผู้ว่าจ้างรายอื่นนั้นทราบล่วงหน้าแล้ว
- (5) ไม่รับตรวจล่องงานซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมอื่นทำอยู่ เว้นแต่เป็นการตรวจล่องตามหน้าที่ และได้แจ้งให้ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมอื่นนั้นทราบล่วงหน้าแล้ว
- (6) ไม่รับทำงานขึ้นเดียวกันกับผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมอื่นทำอยู่
- (7) ไม่แสวงหางานด้วยการแข่งขันกับผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมอื่น โดยวิธีประกวดหรือลดผลประโยชน์ สิ้นจ้าง หรือป่าเหินจางวัล
- (8) ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่หรืออิทธิพล หรือให้ประโยชน์แก่บุคคล เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับงานโดยมิชอบ
- (9) ไม่เปิดเผยความลับของงานที่ตนได้รับทำหรือใช้ โดยมีได้รับอนุญาตจากผู้ว่าจ้างงานอื่นนั้น หรือคัดลอกแบบ แผนผัง ผัง หรือเอกสารเกี่ยวกับงานของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมอื่น
- (10) ไม่กระทำการใด ๆ โดยจงใจให้เป็นที่เสื่อมเสียแก่ชื่อเสียง หรืองานของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมอื่น
- (11) ไม่เรียก ไม่รับ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ จากผู้รับเหมาหรือบุคคลอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องในงานที่ทำอยู่กับผู้ว่าจ้าง
- (12) ไม่รับเหมาก่อสร้าง

ให้ไว้ ณ วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2511

พลเอก ป. จารุเสถียร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2519)

ออกตามความในพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม

พ.ศ. 2508

กฎกระทรวงฉบับที่ 5 นี้ ถูกยกเลิกด้วยกฎกระทรวงฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2521) ดังนั้น
จึงไม่ลงรายละเอียดเอาไว้

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2521)

ออกตามความในพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม

พ.ศ. 2508

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2519) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508

ข้อ 2 ให้วิชาชีพสถาปัตยกรรม สาขาสถาปัตยกรรมหลัก ในขนาดและชนิด ดังต่อไปนี้ เป็นวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม

2. (1) งานออกแบบ หมายถึงการกำหนดรูปแบบสถาปัตยกรรมเพื่อใช้ในการก่อสร้าง
2. (2) งานอำนวยกรก่อสร้าง หมายถึงการกำกับดูแลงานก่อสร้างให้ดำเนินไป โดยถูกต้องตามรูปแบบและรายการสถาปัตยกรรม
2. (3) งานให้คำปรึกษา หมายถึงการให้คำแนะนำที่เกี่ยวกับงานตาม (1) หรือ (2) งานตาม (1) ถึง (3) ต้องเป็นงานเกี่ยวกับอาคารถาวรดังต่อไปนี้
  - (ก) โรงงานอุตสาหกรรม
  - (ข) ตึกแถวที่มีความสูงตั้งแต่สี่ชั้นหรือตั้งแต่สิบสองเมตรขึ้นไป

(ค) อาคารสาธารณะหรืออาคารที่บุคคลจำนวนมากอาจเข้าอยู่ได้หรือใช้สอยได้ เช่น โรงมหรสพ โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ภัตตาคาร หอประชุม หอสมุด วัฒนธรรม ตลาด อาคารที่ทำการ หรืออาคารพาณิชย์

(ง) อาคารแสดงออกซึ่งศิลปวัฒนธรรมแห่งชาติ เช่น วัดวาอาราม หรือฌาปนสถาน

(จ) อาคารที่พักอาศัยประเภทอาคารชุดหรือบ้านจัดสรร

ให้ไว้ ณ วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2521

(ลงชื่อ)

(พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์)

(เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กฎกระทรวง

ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2521)

ออกตามความในพระราชบัญญัติวิชำชีพสถาปัตยกรรม

พ.ศ. 2508

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติวิชำชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2511) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิชำชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508

ข้อ 2 ให้ผู้ประกอบวิชำชีพสถาปัตยกรรมควบคุมในสาขาสถาปัตยกรรมหลักประกอบวิชำชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2521) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิชำชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508 ได้ภายในกำหนดและเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

ก. ภาคสถาปนิก

(1) งานออกแบบ

(ก) โรงงานอุตสาหกรรม

(ข) ตึกแถวที่มีความสูงตั้งแต่สี่ชั้นหรือตั้งแต่สี่ล่องเมตรขึ้นไป

(ค) อาคารสาธารณะหรืออาคารที่บุคคลจำนวนมากอาจเข้าอยู่หรือใช้สอย เช่น โรงมหรสพ โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม ภัตตาคาร หอประชุม หอสมุด พิพิธภัณฑ์ ตลาด อาคารที่ทำการ หรืออาคารพาณิชย์

(ง) อาคารที่แสดงออกซึ่งศิลปวัฒนธรรมแห่งชาติ เช่น วัดวาอาราม หรือสถาปนสถาน

(จ) อาคารที่พักอาศัยประเภทอาคารชุดหรือบ้านจัดสรร

สำหรับงานตาม (ค) (ง) หรือ (จ) เฉพาะที่มีเนื้อที่พื้นอาคารรวมกันไม่เกินหนึ่งพันตารางเมตร

(2) งานอำนวยการก่อสร้าง ทุกขนาด

ข: สำมัญสถาปนิกและวุฒิสถาปนิก

งานในวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ทุกขนาดและชนิด

ให้ไว้ ณ วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2521

(ลงชื่อ) พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

(เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ระเบียบกองงาน ก.ว. และ ก.ล.

ว่าด้วยหลักฐานประกอบการพิจารณาค่าขอเลื่อนประเภทสถาปนิก

(ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2516

เพื่อให้ผู้ขอเลื่อนประเภทสถาปนิกส่งหลักฐานประกอบการพิจารณาได้ถูกต้องครบถ้วน และเป็นไปตามมติ ก.ล.ครั้งที่ 1/2516 เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2516 ให้ยกเลิกระเบียบว่าด้วยหลักฐานการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม สำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่ขอเลื่อนประเภท พ.ศ. 2515 และให้ผู้ขอเลื่อนประเภทปฏิบัติดังนี้

ข้อ 1. สัตว์บัญชีแสดงปริมาณและคุณภาพผลงานในวิชาศิลปสถาปัตยกรรมควบคุมตาม
ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา 19(2) (ก) หรือ (2) (ข) หรือ (2) (ค) หรือมาตรา
19 (3) ตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้โดยละเอียด

สำหรับผู้รับรองผลงานตามบัญชีในวรรคแรก ต้องเป็นหัวหน้าสถาบันราชการที่ผู้ขอ
เลื่อนประเภทสังกัด ในกรณีที่ผู้ขอเลื่อนประเภทมิได้สังกัดอยู่ในสถาบันราชการ จะต้องให้
สมาคมวิชาศิลปสถาปัตยกรรมที่ ก.ล. รับรองแล้ว เป็นผู้รับรอง

ข้อ 2. เลือกและจัดทำภาพถ่ายและแบบก่อสร้างงานสถาปัตยกรรมควบคุมตามบัญชี
ในข้อ 1. ซึ่งผู้ขอเลื่อนประเภทพิจารณาเห็นว่า เป็นผลงานดีเด่นจำนวนตามสมควร

ข้อ 3. ให้ผู้ขอเลื่อนประเภทส่งหลักฐานตามข้อ 1. และ 2. พร้อมกับเรื่องราว
คำขอเลื่อนประเภทสถาปนิก (ก.ล. 5)

ข้อ 4. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2516

ประกาศ ณ วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2516

(ลงชื่อ) บัญญา ยมะสมิต

(นายบัญชา ยมะสมิต)

เลขาธิการ ก.ล.

หมายเหตุ ระเบียบของ กว. และ กล. ฉบับนี้ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมใหม่ ใน
ระเบียบ กว. และ กล. ว่าด้วยหลักฐานประกอบการพิจารณาคำขอเลื่อนประเภทสถาปนิก
(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2521 ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2521 และได้พิมพ์ไว้ใน
ตอนท้ายของหมวดพระราชบัญญัติ วิชาศิลปสถาปัตยกรรม ในหนังสือเล่มนี้เรียบร้อยแล้ว

กองบรรณาธิการ

บัญชีแสดงปริมาณและคุณภาพผลงานในวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม

ของ .....เลขทะเบียน.....

(1) ลำดับ	(2) รายละเอียด ผลงาน	(3) วัน เดือน ปี		(4) ลักษณะของงาน ที่ปฏิบัติ	(5) ขอบเขตอำนาจ หน้าที่ และ การรับผิดชอบ	(6) ผลของงาน	(7) บันทึกและลายเซ็น ของผู้รับรอง	(8) หมายเหตุ
		เริ่ม	แล้วเสร็จ					

การกรอกข้อความ ช่อง (2) ให้แจ้งขนาดและชนิดเฉพาะงานในวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมให้ครบถ้วนชัดเจนว่า เป็นงานก่อสร้างตัดแปลง หรือต่อเติมอาคาร และมีเนื้อที่พื้นอาคารเท่าใด รวมทั้งสถานที่ก่อสร้างอาคารนั้น ๆ ด้วย

ช่อง (4) ให้แจ้งว่าผู้ปฏิบัติงานลักษณะใดเช่นเป็นผู้ออกแบบ วางโครงการ หรืออำนวยการก่อสร้าง

ช่อง (5) ให้ระบุว่าผู้ปฏิบัติงานตาม (4) ด้วยตนเอง หรือเป็นผู้อำนวยการ หรือเป็นผู้รับผิดชอบตามลำดับขั้นของงานนั้น ๆ

ช่อง (6) ให้แจ้งการแก้ไขข้อบกพร่องหรือปัญหาด้านวิชาการระหว่างดำเนินการ (ถ้ามี) รวมทั้งความเห็นของผู้รับรองและหรือเจ้าของงาน

ช่อง (7) ให้ระบุตำแหน่งหน้าที่ของผู้รับรองให้ชัดเจน

ช่อง (8) สำหรับกรอกข้อความอื่นที่ต้องการชี้แจงเพิ่มเติม

หมายเหตุ

สำหรับหลักฐานผลงานที่จะเลือกส่งเพื่อประกอบการพิจารณานั้น จะต้องเป็นภาพถ่ายขนาด 8.5 x 12.5 ซม. ทั้งภายในและภายนอกอาคารไม่น้อยกว่าอาคารละ 5 ภาพ กับแบบแปลนรูปตั้งอาคารด้านหน้าและด้านข้างเป็นอย่างน้อย พร้อมด้วยผังพื้น และรูปตัดอาคารด้วย

ข้อบังคับ ก.ส.

ว่าด้วยการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การสั่งพัก หรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม

(ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2518

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 13(1) และ (3) มาตรา 22 และมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508 ให้ยกเลิกข้อบังคับ ก.ส. ว่าด้วยการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2513 และให้ใช้ข้อบังคับฉบับนี้แทน

ข้อ 1. ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมต้องมีคุณวุฒิในวิชาชีพสถาปัตยกรรมตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508 และมีสัมมาคมวิชาชีพสถาปัตยกรรมที่ ก.ส. รับรองแล้ว รับรองคุณสมบัติตามมาตรา 18 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 21 จะให้สัมมาคมวิชาชีพสถาปัตยกรรมในประเทศไทยที่ตนได้เคยประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม และสำนักงานทูตประเทศที่ผู้ขอรับใบอนุญาตถือสัญชาติในประเทศไทย เป็นผู้รับรองคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ 2. ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบ ก.ส. 1 ต่อเลขานุการ ก.ส. พร้อมด้วยรูปถ่ายหน้าตรงไม่สวมหมวก ขนาด 1 นิ้ว ถ่ายไว้ไม่เกิน 1 ปี จำนวน 3 รูป และหลักฐานประกอบการพิจารณาอื่นที่จำเป็นซึ่งกองงาน ก.ว. และ ก.ส. ได้ประกาศให้ทราบล่วงหน้าแล้ว เมื่อ ก.ส. พิจารณาเห็นว่าผู้ขอรับใบอนุญาตมีสิทธิ์และสมควรเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ก.ส. ก็จะออกใบอนุญาตและบัตรสถาปนิกตามแบบ ก.ส. 3.1 และ ก.ส. 4 ให้ เว้นแต่ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 21 ก.ส. จะออกใบอนุญาตตามแบบ ก.ส. 3.2 ให้เท่านั้น

การประกาศรายชื่อผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508 ให้ใช้แบบ ก.ส. 2

ข้อ 3. ผู้ขอรับใบอนุญาตประเภทล้ามีอยู่สถาปนิกและวุฒิสถาปนิกตามมาตรา 19(2) และ (3) ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบ ก.ล. 5 พร้อมด้วยรูปถ่ายและหลักฐานประกอบการพิจารณาเช่นเดียวกับ ข้อ 2.

ในการพิจารณาออกใบอนุญาต นอกจากเหตุอื่นอันไม่สมควรออกใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติ ก.ล. จะปฏิเสธการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาต ในเมื่อได้พิจารณาเห็นว่าผลงานในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา 19(2) หรือ (3) ยังมีปริมาณหรือคุณภาพไม่เพียงพอแก่การออกใบอนุญาตประเภทนั้น

ข้อ 4. เมื่อมีกรณีเป็นที่สงสัยหรือมีผู้ยื่นเรื่องราวกล่าวหาว่า ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมผู้ใดขาดคุณลุ่มปติ หรือกระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508 หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว และ ก.ล. เห็นว่ามีเหตุผลและพยานหลักฐานอันควรเชื่อถือได้ ก็ให้ ก.ล. ดำเนินการไต่สวนต่อไปได้

การดำเนินการไต่สวนให้เป็นไปตามข้อบังคับ ก.ล. ว่าด้วยการไต่สวน

เมื่อ ก.ล. ลงมติประการใด ให้เลขานุการ ก.ล. ประกาศมติไว้ ณ กองงาน ก.ว. และ ก.ล. โดยมีชกย้า และให้เลขานุการ ก.ล. แจ้งมตินั้นให้ผู้รับใบอนุญาตและผู้เกี่ยวข้องทราบด้วย

มติสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาตให้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 7 นับจากวันประกาศในวรรคสามเป็นต้นไป

ในกรณีที่มติสั่งพักหรือเพิกถอนใบอนุญาต ให้เลขานุการ ก.ล. เรียกใบอนุญาตและบัตรสถาปนิกคืนทันที

ข้อ 5 เมื่อผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามมาตรา 19 หรือมาตรา 34 ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอตามแบบ ก.ล. 6 พร้อมด้วยค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาตและรูปถ่ายลักษณะเดียวกับข้อ 2. จำนวน 2 รูป ต่อเลขานุการ ก.ล. ก่อนวันที่ใบอนุญาตจะหมดอายุ และให้เลขานุการ ก.ล. พิจารณาต่ออายุใบอนุญาตให้ได้ เว้นแต่กรณีที่ ก.ล. ได้สั่งล่วงหน้าไว้ให้เสนอ ก.ล. พิจารณาเกี่ยวกับผู้รับใบอนุญาตเฉพาะราย

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตขอต่ออายุใบอนุญาตในวันที่ใบอนุญาตหมดอายุแล้ว ให้เสนอ ก.ล. พิจารณา เมื่อ ก.ล. พิจารณาเห็นสมควร จะต่ออายุใบอนุญาตนั้นให้ก็ได้

สำหรับผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามมาตรา 21 ที่
ประสงค์จะประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมต่อไป ต้องดำเนินการตามข้อ 2. โดย ก.ส.
ยินยอมให้ใช้หลักฐานประกอบการพิจารณาที่ได้ยื่นไว้ต่อ ก.ส. ในการขอรับใบอนุญาตครั้งก่อนได้

ข้อ 6. ให้ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมซึ่งประสงค์จะ
ขอรับใบแทนใบอนุญาตที่สูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ยื่นคำร้องตามแบบ ก.ส.7 ต่อเลขานุการ
ก.ส. พร้อมด้วยค่าธรรมเนียมออกใบแทนใบอนุญาต และหลักฐานซึ่งได้แจ้งความไว้กับพนักงาน
สอบสวนหรือหลักฐานอื่นเท่าที่จะพึงมี และให้เลขานุการ ก.ส. พิจารณาออกใบแทนใบอนุญาต
ให้ได้

ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตยื่นคำร้องขอรับใบแทนบัตรสถาปนิก ผู้รับใบอนุญาตจะต้องส่ง
รูปถ่ายลักษณะเดียวกับข้อ 2. จำนวน 1 รูปไปด้วย และให้ความความในวรรคแรกมาใช้บังคับ
โดยอนุโลม

ข้อ 7. ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันที่ 26 สิงหาคม 2518 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 20 สิงหาคม 2518

(ลงชื่อ) ชลอ วนะภูติ

(นาย ชลอ วนะภูติ)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย ประธาน ก.ส.

ข้อบังคับ ก.ส.

ว่าด้วยหลักเกณฑ์มาตรฐานวิชาการที่ ก.ส. รับรอง

(ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2521

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 13(3) และมาตรา 19(1) แห่งพระราชบัญญัติ
วิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508 ให้ยกเลิกข้อบังคับ ก.ส. ว่าด้วยหลักเกณฑ์มาตรฐานวิชา
การที่ ก.ส. รับรองระดับปริญญา ระดับอนุปริญญา และระดับประกาศนียบัตร พ.ศ. 2513
รวม 3 ฉบับ และให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ 1. สถานศึกษาวิชาศิลปสถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรมหลักที่ ก.ล. รับรอง ตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติวิชาศิลปสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508 ต้องมีหลักสูตรการศึกษา ที่ทำการสอนวิชาหลักในสถาปัตยกรรมหลัก และวิชาพื้นฐานทั่วไป หรือเทียบเท่า ซึ่ง ประกอบด้วยวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(1) วิชาออกแบบสถาปัตยกรรมหลัก	(2) วิชาประวัติศาสตร์ศิลปะและสถาปัตยกรรม
(3) วิชาวัสดุและวิธีการก่อสร้าง	(4) วิชาโครงสร้างอาคาร
(5) วิชาอุปกรณ์อาคารและหรือ สภาวะและสิ่งแวดล้อม	(6) วิชาการปฏิบัติวิชาชีพ
(7) วิชาพื้นฐานทั่วไป	

ข้อ 2. ปริญญาหรือเทียบเท่าจากสถานศึกษาที่ ก.ล. รับรองตามมาตรา 19(1)(ก) ในสถาปัตยกรรมหลัก ต้องมีหน่วยกิตตามระบบทวิภาคของวิชาในข้อ 1 ตาม (1) ไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต หรือเทียบเท่า และตาม (2) ถึง (6) รวมกันไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต หรือเทียบเท่า และให้เข้าวิชาตาม (7) มาประกอบการพิจารณาด้วย

จำนวน 50 หน่วยกิตและ 40 หน่วยกิตในวรรคหนึ่ง ให้เปลี่ยนเป็น 20 หน่วยกิต และ 30 หน่วยกิต ตามลำดับ สำหรับคุณวุฒิในวิชาศิลปสถาปัตยกรรมตามมาตรา 19(1) (ข) และ (1) (ค)

ข้อ 3. วัตถุประสงค์และขอบเขตของวิชาตามข้อ 1 เป็นดังนี้

(1) วิชาออกแบบสถาปัตยกรรมหลัก เป็นรายวิชาที่ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับการออกแบบ มีวัตถุประสงค์ให้ทราบถึงหลักการ วิธีการ แนวความคิดและปรัชญาในการออกแบบ สามารถนำเอาข้อมูลและสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการออกแบบ เช่น สภาพดินฟ้าอากาศ เศรษฐกิจ สังคม (วัฒนธรรม) วิวัฒนาการทางเทคโนโลยีของวัสดุก่อสร้างและวิธีการก่อสร้าง มาวิเคราะห์และวิจัยเพื่อหาแนวทางในการสร้างสรรคงานสถาปัตยกรรมให้สอดคล้องกับแนวความคิดและปรัชญาในการออกแบบ

ขอบเขตของรายวิชาดังกล่าว นอกจากจะประกอบด้วยวิชาการออกแบบและทักษะขั้นพื้นฐาน และการออกแบบสถาปัตยกรรมแล้ว อาจประกอบด้วยรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง และ

สัมพันธ์กับการออกแบบสถาปัตยกรรม เช่น วิชาภูมิสถาปัตยกรรม ผังเมือง การออกแบบชุมชน

(2) วิชาประวัติศาสตร์ศิลป์และสถาปัตยกรรม ศึกษางานศิลปะและสถาปัตยกรรมในยุคประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบัน ให้เข้าใจถึงวิวัฒนาการและอิทธิพลที่มีผลต่องานทางศิลปะและสถาปัตยกรรม เพื่อให้มีความรอบรู้และอุดมการณ์ในการสร้างสรรค์

(3) วิชาวัสดุและวิธีการก่อสร้าง ศึกษาเกี่ยวกับคุณสมบัติและประโยชน์ใช้สอยของวัสดุก่อสร้าง เพื่อนำไปใช้ในการสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรม รวมทั้งการเรซินรูถึงระบบและวิธีการก่อสร้าง สามารถวิเคราะห์และเลือกใช้วัสดุ วิธีการก่อสร้าง และการกำหนดรายการก่อสร้าง ได้อย่างเหมาะสม

(4) วิชาโครงสร้างอาคาร ศึกษาถึงหลักการและธรรมชาติของแรงในโครงสร้างประเภทต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรม สามารถวิเคราะห์และเลือกใช้โครงสร้างได้เหมาะสมกับหน้าที่ใช้สอยและความงามของอาคารแต่ละประเภท

(5) วิชาอุปกรณ์อาคารและหรือสภาวะและสิ่งแวดล้อม ศึกษาเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมและวิชาการทางสถาปัตยกรรมวิศวกรรม เพื่อการควบคุมและนำมาใช้ประกอบในการสร้างสรรค์งานสถาปัตยกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(6) วิชาการปฏิบัติวิชาชีพ ศึกษาหลักการบริหารและประกอบวิชาชีพ ความสัมพันธ์ระหว่างวิชาชีพกับวงการธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ความรับผิดชอบต่อสังคม จริยธรรมในการประกอบวิชาชีพ กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคารและวิชาชีพสถาปัตยกรรม การทำเอกสารและสัญญา เพื่อให้สามารถประกอบวิชาชีพได้อย่างสมบูรณ์

(7) วิชาพื้นฐานทั่วไป ศึกษาวิชาการด้านศิลปศาสตร์ และการศึกษาทั่วไป ซึ่งจะประกอบด้วยการศึกษาในวิชาภาษา มนุษย์ศาสตร์ สังคมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ เพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ในการศึกษาวิชาชีพระดับอุดมศึกษา

ข้อ 4. โดยปกติ ก.ส. จะพิจารณาคูณวุฒิของผู้ขอรับใบอนุญาตจากหลักสูตรการศึกษา การดำเนินงานสอนของสถานศึกษา รายละเอียดวิชาและจำนวนหน่วยกิตที่ผู้ขอแต่ละรายได้ศึกษา มา เป็นสำคัญ

ข้อ 5. ข้อบังคับนี้ไม่กระทบกระเทือนต่อการขอรับใบอนุญาต ในกรณีที่ยังขอรับใบอนุญาตมีคุณวุฒิในวิชาชีพสถาปัตยกรรมตามมาตรา 19 (1) ก่อนวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2522

ข้อ 6. ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันที่ 6 มีนาคม 2521

ประกาศ ณ วันที่ 2 มีนาคม 2521

(ลงชื่อ)

วิญญู อังคนารักษ์

(นาย วิญญู อังคนารักษ์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย ประธาน ก.ส.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระเบียบกองงาน ก.ว. และ ก.ล.

ว่าด้วยหลักฐานประกอบการพิจารณาคำขอเลื่อน

ประเภทสถาปนิก

(ฉบับที่ 3)

พ.ศ. 2521

เพื่อให้หลักฐานประกอบการพิจารณาปริมาณและคุณภาพผลงานของผู้ขอเลื่อนประเภทสถาปนิกครบถ้วนสมบูรณ์ และอำนวยความสะดวกในทางปฏิบัติแก่ผู้ขอรับใบอนุญาต โดยมีมติ ก.ล. ครั้งที่ 11/2521 เมื่อวันที่วันจันทร์ที่ 13 พฤศจิกายน 2521 ให้ยกเลิกระเบียบกองงาน ก.ว. และ ก.ล. ว่าด้วยหลักฐานประกาศเลื่อนประเภทสถาปนิก (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2516 และให้ผู้ขอเลื่อนประเภทสถาปนิกปฏิบัติดังนี้

ข้อ 1 สัตทำบัญชีแสดงปริมาณและคุณภาพผลงานในวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา 19 (2) (ก) หรือ (2) (ข) หรือ (2) (ค) หรือมาตรา 19 (3) ตามแบบทำขยระเบียบนี้ ยื่นพร้อมกับคำขอเลื่อนประเภทสถาปนิก (ก.ล.5)

ข้อ 2 ผู้รับรองผลงานของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามบัญชีแสดงปริมาณและคุณภาพผลงานในวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมในข้อ 1 ต้องเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ขอเลื่อนประเภทสถาปนิกและสำมัญสถาปนิกอีกหนึ่งคน โดยผู้บังคับบัญชาดังกล่าวต้องเกี่ยวข้องกับผลงานที่รับรองและดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหัวหน้าหน่วยงาน หรือเทียบเท่า ในกรณีที่มีใ้ผลงานของทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจ จะต้องให้สำมัญสถาปนิกหรือวุฒิสถาปนิกไม่น้อยกว่าสองคนเป็นผู้รับรอง

ผู้รับรองซึ่ง เป็นสำมัญสถาปนิกหรือวุฒิสถาปนิกในวรรคหนึ่งต้อง เป็นวุฒิสถาปนิกสำหรับการขอเลื่อนประเภทเป็นวุฒิสถาปนิก

ข้อ 3 ให้ผู้ขอเลื่อนประเภทสถาปนิกจัดส่งแบบก่อสร้างไปประกอบการพิจารณาผลงานตามบัญชีแสดงปริมาณและคุณภาพผลงานในวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมในข้อ 1 ด้วย โดยแบบก่อสร้างดังกล่าวต้องชัดเจน ครบถ้วนและเพียงพอที่จะใช้ก่อสร้างได้ ทั้งนี้ ผู้ขอเลื่อนประเภทสถาปนิกจะส่งเอกสารอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา เช่น ภาพถ่าย ใบอนุญาตปลูกสร้างอาคาร ไปประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

ข้อ 4 ระเบียบนี้ไม่มีผลกระทบบทกระเทือนต่อการพิจารณาอภิไบนุญาตแก่ผู้ยื่นคำ
ขอเลื่อนประเภทสถาปณีก่อนวันที่ 1 พฤษภาคม 2522

ข้อ 5 ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ 24 พฤศจิกายน 2521

ประกาศ ณ วันที่ 22 พฤศจิกายน 2521

(นาย บัญญา ยมะลัดิต)

เลขาธิการ ก.ส.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ตัวอย่าง)

บัญชีแสดงปริมาณและคุณภาพผลงานในวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม

ของ ..... เลขทะเบียน.....

(1) ลำดับ	(2) รายละเอียดผลงาน	(3) วัน เดือน ปี		(4) ลักษณะของงาน ที่ปฏิบัติ	(5) ขอบเขตอำนาจหน้าที่ และการรับผิดชอบ	(6) ผลของงาน	(7) บันทึกและลายเซ็น ของผู้รับผิดชอบ	(8) หมายเหตุ
		เริ่ม	แล้วเสร็จ					

การกรอกข้อความ

- ช่อง (2) ให้ระบุขนาดและชนิดเฉพาะงานในวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมให้ครบถ้วนชัดเจนว่า เป็นอาคารประเภทใด สูงกี่ชั้น มีพื้นที่อาคารเท่าใด และให้ระบุสถานที่ก่อสร้างอาคารนั้น ๆ ด้วย
- ช่อง (4) ให้ระบุว่าผู้ปฏิบัติงานลักษณะใด เช่น ออกแบบ ควบคุมการก่อสร้าง หรือให้คำปรึกษา
- ช่อง (5) ให้ระบุว่าผู้ปฏิบัติงานตาม (4) ด้วยตนเอง หรือเป็นผู้ควบคุม หรือเป็นผู้รับผิดชอบตามสายบังคับบัญชาหน่วยงาน หรือปฏิบัติงานภายใต้ความรับผิดชอบของสถาปนิกใด
- ช่อง (6) ให้ชี้แจงความก้าวหน้าหรือผลสำเร็จของงาน และการแก้ไขข้อบกพร่องหรือปัญหาระหว่างดำเนินงาน (ถ้ามี)
- ช่อง (7) ให้ระบุตำแหน่งหน้าที่หรือหมายเลขทะเบียนใบอนุญาตของผู้รับรองให้ชัดเจนพร้อมด้วยความเห็น
- ช่อง (8) สำหรับกรอกข้อความอื่นที่ต้องการชี้แจงเพิ่มเติม
- หมายเหตุ แบบก่อสร้างที่ส่งมาประกอบการพิจารณาต้องชัดเจน ครบถ้วนและเพียงพอที่จะใช้ก่อสร้างได้โดยผู้ขอออกส่งภาพถ่าย ใบอนุญาตปลูกอาคารและหลักฐานอื่นมาประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมด้วยก็ได้

มาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม

ว่าด้วย

การบริหารและค่าบริการวิชาชีพ

พ.ศ. 2526

หมวดที่ 1

บทนำ

1.1 วิชาชีพสถาปัตยกรรม เป็นวิชาชีพที่ต้องการบุคคลผู้กระปับด้วยคุณธรรม วัฒนธรรม สติปัญญา ความสามารถสร้างสรรค์ และทักษะ การให้บริการของสถาปนิกจะต้องมุ่งไปสู่จุดหมายในการสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสม มีระเบียบและงดงาม

สถาปนิกควรให้บริการด้านสร้างสรรค์ในกิจการสาธารณะ ความงามและความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชน สถาปนิกต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมยิ่งกว่าที่กำหนดโดยกฎหมายหรือการปฏิบัติธุรกิจ การปฏิบัติวิชาชีพเพื่อสนองความต้องการของเจ้าของงาน ควรคำนึงถึงผลประโยชน์ของสาธารณะ และความเป็นอยู่ที่ดีของสังคมด้วย

1.2 สถาปนิกจะต้องให้บริการทางวิชาชีพที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งเป็นตัวแทนทางด้านวิชาการให้แก่เจ้าของงาน คำแนะนำและคำวินิจฉัยของสถาปนิกจะต้องมีเหตุผลเที่ยงธรรม และไม่มีอคติใดๆ เชื้อปน

1.3 ผู้รับจ้างก่อสร้าง ช่างก่อสร้าง และช่างฝีมือ ต่างมีพันธกรณีต้องปฏิบัติตามคำสั่งของสถาปนิก ตามที่ระบุไว้ในเอกสารสัญญา การสั่งงานดังกล่าวของสถาปนิกจะต้องระบุให้ชัดเจนและยุติธรรม

1.4 สถาปนิกควรยินดีอุทิศเวลาและความสามารถ เพื่อสนับสนุนความยุติธรรม ความเป็นผู้มีมรรยาทและความจริงใจในวิชาชีพของตน การกระทำของสถาปนิกจะต้องรอบคอบ และตรงไปซึ่งความรอบรู้

หมวดที่ 2

การบริการชั้นมูลฐาน

เพื่อเป็นหลักในการให้บริการของสถาปนิกในการปฏิบัติวิชาชีพและเพื่อขจัดปัญหาโต้แย้งระหว่างเจ้าของงานและสถาปนิกสมาคม ฯ ได้กำหนดมาตรฐานการบริการชั้นมูลฐาน โดยแบ่งขั้นตอนการบริการของสถาปนิกเป็น 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 การวางเค้าโครงการออกแบบและการออกแบบร่างขั้นต้น สถาปนิกจะศึกษาโครงการตามข้อมูลที่เจ้าของงานมอบให้ และข้อมูลเกี่ยวกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโครงการ และจัดวางเค้าโครงการออกแบบพร้อมทั้งออกแบบร่างขั้นต้น เพื่อเสนอแก่เจ้าของงาน เอกสารที่สถาปนิกจะต้องเสนอให้เจ้าของงานพิจารณาอนุมัติตามขั้นตอนนี้ประกอบด้วย

2.1.1 แบบร่างผังบริเวณแสดงความสัมพันธ์ของอาคาร หรือกลุ่มของอาคาร กับบริเวณข้างเคียง

2.1.2 แบบร่างตัวอาคาร ประกอบด้วยแบบแปลนคร่าว ๆ ทุกชั้น รูปตั้งและรูปตัดโดยสังเขป

2.1.3 เอกสารที่จำเป็นอื่น ๆ เพื่อประกอบการพิจารณา

2.1.4 ประมาณการราคาค่าก่อสร้างตามขั้นตอนนี้

2.2 การออกแบบร่างขั้นสุดท้าย สถาปนิกจะใช้อันตรายที่ได้รับอนุมัติจากการออกแบบร่างขั้นต้นตามข้อ 2.1 เพื่อออกแบบร่างขั้นสุดท้าย เสนอแก่เจ้าของงาน เอกสารที่สถาปนิกจะต้องเสนอให้เจ้าของงานเห็นชอบ และอนุมัติตามขั้นตอนนี้ประกอบด้วย

2.2.1 แบบร่างผังบริเวณแสดงความสัมพันธ์ของอาคาร หรือกลุ่มของอาคาร กับบริเวณข้างเคียง ตลอดจนความสัมพันธ์ของระบบสาธารณูปโภคใกล้เคียงที่จำเป็น

2.2.2 แบบร่างตัวอาคาร ประกอบด้วยรายละเอียดของแปลนทุกชั้นรูปตั้งรูปตัด และแบบอื่น ๆ ที่จำเป็น

2.2.3 แบบร่างแสดงระบบวิศวกรรมทุกสาขาที่เกี่ยวข้อง หรือเฉพาะสาขา
ที่ตกลงกัน

2.2.4 รายละเอียดวัสดุและอุปกรณ์ที่จะใช้สำหรับโครงการนี้พอสังเขป

2.2.5 เอกสารอื่น ๆ ที่จำเป็น เพื่อประกอบการพิจารณา

2.2.6 ประมาณการราคาค่าก่อสร้างตามขั้นตอนที่ส่ง

2.3 การทำรายละเอียดก่อสร้าง หลังจากแบบร่างขั้นสุดท้ายได้รับอนุมัติเป็นลาย
ลักษณ์อักษรจากเจ้าของงานแล้ว สถาปนิกจะจัดทำรายละเอียดก่อสร้าง เพื่อใช้เป็นเอกสาร
สัญญาและเอกสารขออนุญาต เอกสารที่สถาปนิกจะต้องส่งมอบให้แก่เจ้าของงานตามขั้นตอน
นี้ประกอบด้วย

2.3.1 แบบสถาปัตยกรรมซึ่งประกอบด้วย

ก. แบบแสดงผังบริเวณ และระบบสาธารณูปโภคภายนอกอาคาร

ข. แบบแสดงแปลนทุกชั้น

ค. แบบแสดงรูปตั้ง 4 ด้าน

ง. แบบแสดงรูปตัดอย่างน้อย 2 รูป

จ. แบบแสดงรายละเอียด และแบบขยายต่าง ๆ ที่จำเป็น

2.3.2 แบบวิศวกรรมโครงสร้าง พร้อมรายละเอียดและรายการคำนวณ

2.3.3 แบบวิศวกรรมสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือเฉพาะสาขาที่ตกลงกัน พร้อม
เอกสารที่จำเป็น

2.3.4 รายการละเอียดประกอบแบบก่อสร้าง

2.3.5 ประมาณการราคากลางค่าก่อสร้าง

2.4 การประกวดราคา สถาปนิกจะให้ความร่วมมือในการประกวดราคาดังต่อไปนี้

2.4.1 จัดทำประมาณการราคากลางค่าก่อสร้าง

2.4.2 จัดเตรียมเอกสารประกวดราคา

2.4.3 ให้คำแนะนำในการตรวจสอบใบเสนอราคาของผู้รับจ้างก่อสร้าง

2.4.4 ให้คำแนะนำในการคัดเลือกผู้รับจ้างก่อสร้าง

2.4.5 จัดเตรียมเอกสารสัญญา

2.5 การก่อสร้าง สถาปนิกจะให้ความร่วมมือในการก่อสร้าง เพื่อให้การก่อสร้างดำเนินไปตามความประสงค์ในการออกแบบ และเอกสารสัญญาดังต่อไปนี้

2.5.1 ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างก่อสร้าง ณ สถานที่ก่อสร้างเป็นครั้งคราว . และรายงานให้เจ้าของงานทราบในกรณีที่จำเป็น

2.5.2 ให้คำแนะนำแก่ผู้รับจ้างก่อสร้าง เพื่อให้งานก่อสร้างดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

2.5.3 ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่ผู้ควบคุมงานของเจ้าของงาน เพื่อให้งานก่อสร้างดำเนินไปตามความประสงค์ในการออกแบบ และเอกสารสัญญา

2.5.4 ให้รายละเอียดเพิ่มเติมตามความจำเป็น

2.5.5 ตรวจสอบและอนุมัติแบบใช้งาน และวัสดุและอุปกรณ์ตัวอย่างที่ผู้รับจ้างก่อสร้างนำเสนอสู่

2.6 การส่งมอบเอกสาร สถาปนิกจะส่งมอบเอกสารตามข้อ 2.1 และ 2.2 จำนวน 5 ชุด และจะส่งมอบเอกสารตามข้อ 2.3 จำนวน 10 ชุด ให้แก่เจ้าของงาน ในกรณีที่เจ้าของงานต้องการเอกสารมากกว่าที่กำหนด สถาปนิกจะเปิดค่าใช้จ่ายในการผลิตพิมพ์เอกสารเพิ่มเติมค่าใช้จ่ายจริง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวดที่ 3

ค่าบริการวิชาชีพขั้นพื้นฐาน

ตามมาตรา ๓ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การคิดค่าบริการวิชาชีพไว้ 2 วิธี คือ คิดจากอัตรา ร้อยละและคิดจากเวลาทำงาน ดังมีรายละเอียดในการคำนวณค่าบริการวิชาชีพดังต่อไปนี้

3.1 การคิดค่าบริการวิชาชีพเป็นอัตราร้อยละ สถาปนิกจะคิดค่าบริการวิชาชีพเป็น อัตราร้อยละของค่าก่อสร้าง สำหรับงานออกแบบโดยทั่วไป โดยคำนวณจากตารางหมายเลข 1 "อัตราค่าบริการวิชาชีพขั้นมูลฐาน" เป็นหลัก การคำนวณค่าบริการวิชาชีพตามข้อนี้ให้ถือ ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

3.1.1 งานก่อสร้างโดยทั่วไป การคิดค่าบริการวิชาชีพสำหรับงานก่อสร้าง โดยทั่วไป ให้คำนวณจากอัตราร้อยละตามระบุในตารางหมายเลข 1 "อัตราค่าบริการวิชาชีพ ขั้นมูลฐาน" โดยคิดเป็นอัตราก้าวหน้า

ตัวอย่าง อาคารประเภท 4 ราคาก่อสร้าง 35 ล้านบาท ให้คำนวณค่าบริการ วิชาชีพดังต่อไปนี้

10	ล้านบาทแรก	อัตราร้อยละ 6.50	เป็นเงิน	650,000	บาท
20	ล้านบาทถัดไป	อัตราร้อยละ 5.00	เป็นเงิน	1,000,000	บาท
5	ล้านบาทที่เหลือ	อัตราร้อยละ 4.50	เป็นเงิน	225,000	บาท
			รวมเป็นค่าบริการทั้งสิ้น	1,875,000	บาท

3.1.2 งานก่อสร้างต่อเติม* การคิดค่าบริการวิชาชีพสำหรับงานก่อสร้างต่อเติม ให้คิดค่าบริการเป็น 1.2 เท่าของค่าบริการวิชาชีพตามข้อ 3.1.1

---

*งานก่อสร้างต่อเติม หมายถึง การออกแบบงานก่อสร้างต่อเติมอาคารที่มีอยู่แล้ว และ การก่อสร้างต่อเติมค่าเป็นจะต้องแก้ไขระบบโครงสร้างของอาคารเดิมบางส่วน และหรือค่าเป็น จะต้องแก้ไขประโยชน์ใช้สอยของอาคารเดิมบางส่วน

3.1.3 งานก่อสร้างดัดแปลง ** การคิดค่าบริการวิชาชีพสำหรับงานก่อสร้างดัดแปลง ให้คิดค่าบริการเป็น 1.4 เท่าของค่าบริการวิชาชีพตามข้อ 3.1.1

3.1.4 งานก่อสร้างที่ใช้แบบซ้ำกัน งานก่อสร้างที่ใช้แบบซ้ำกัน โดยไม่ต้องเขียนแบบใหม่ และทำการก่อสร้างในบริเวณเดียวกัน ให้คิดค่าบริการวิชาชีพดังต่อไปนี้

ก. หลังที่หนึ่ง คิดค่าบริการ 100 เปอร์เซ็นต์ของค่าบริการตามข้อ 3.1.1

ข. หลังที่สอง คิดค่าบริการ 50 เปอร์เซ็นต์ของค่าบริการตามข้อ 3.1.1

ค. หลังที่สาม ถึงหลังที่ห้า คิดค่าบริการหลังละ 25 เปอร์เซ็นต์ของค่าบริการตามข้อ 3.1.1

ง. หลังที่หก ถึง หลังที่สิบ คิดค่าบริการหลังละ 20 เปอร์เซ็นต์ของค่าบริการตามข้อ 3.1.1

จ. ตั้งแต่หลังที่ 11 ขึ้นไปคิดค่าบริการหลังละ 15 เปอร์เซ็นต์ของค่าบริการตามข้อ 3.1.1

3.2 การคิดค่าบริการวิชาชีพ โดยคำนวณจากเวลาทำงาน การคิดค่าบริการวิชาชีพ โดยคำนวณจากเวลาการทำงานนี้ ให้ใช้เฉพาะงานที่ไม่สามารถคิดค่าบริการวิชาชีพ เป็นอัตราร้อยละตามข้อ 3.1 ได้ เช่น การจัดทำผังแม่บท การให้คำปรึกษาการอำนวยความสะดวกก่อสร้าง เป็นต้น

การคิดค่าบริการวิชาชีพ โดยคำนวณจากเวลาทำงานนี้ ให้คำนวณจากอัตราค่าบริการต่อเดือนของเจ้าหน้าที่ คูณด้วย เวลาทำงานของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับโครงการนี้ และบวกด้วยค่าใช้จ่ายโดยตรงอื่น ๆ

** งานก่อสร้างดัดแปลง หมายถึง การดัดแปลงแก้ไขประโยชน์ใช้สอยภายในอาคารที่มีอยู่แล้ว จะโดยการแก้ไขเพิ่มเติมระบบโครงสร้างหรือไม่ก็ตาม

3.2.1 อัตราค่าบริการต่อเดือนของเจ้าหน้าที่ อัตราค่าบริการต่อเดือนของเจ้าหน้าที่นี้รวมถึงค่าใช้จ่ายเงินเดือน ค่าสวัสดิการพนักงาน และค่าดำเนินงานสำนักงาน ซึ่งโดยปกติอัตราค่าบริการต่อเดือนของเจ้าหน้าที่ จะมีค่าเท่ากับ 2.145 - 2.5 เท่า ของอัตราเงินเดือนของพนักงานนั้น ๆ (ค่าสวัสดิการพนักงานประมาณ 35-40 เปอร์เซ็นต์ ของอัตราเงินเดือนค่าดำเนินงานสำนักงานประมาณ 60-90 เปอร์เซ็นต์ และค่ากำไร 10 เปอร์เซ็นต์)

3.2.2 ค่าใช้จ่ายโดยตรงอื่น ๆ สถาปนิกจะคำนวณค่าใช้จ่ายโดยตรงอื่น ๆ ตามที่สถาปนิกจะต้องจ่ายสำหรับการให้บริการตามโครงการนี้ เพิ่มจากค่าบริการวิชาชีพสำหรับการให้บริการตามโครงการนี้ เพิ่มจากค่าบริการวิชาชีพตามเวลาทำงานของเจ้าหน้าที่ตามข้อ 3.2.1 ดังต่อไปนี้

- ก. ค่าพิมพ์แบบและเอกสารอื่น ๆ
- ข. ค่าเดินทาง ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าที่พัก
- ค. ค่าติดต่อสื่อสาร
- ง. ค่าวัสดุเตรียมประมาณการราคากลาง
- จ. ค่าใช้จ่ายในการทำหุ่นจำลอง
- ฉ. ค่าใช้จ่ายในการวิเคราะห์โครงการด้านเศรษฐกิจ
- ช. ค่าใช้จ่ายสำหรับผู้เชี่ยวชาญแขนงอื่น ๆ ที่จำเป็น
- ข. ค่าสำรวจทางสนาม
- ฉ. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่สถาปนิกสามารถแสดงหลักฐานแก่เจ้าของงาน

3.3 การจ่ายเงินค่าบริการวิชาชีพ สถาปนิกจะเบิกเงินค่าบริการวิชาชีพเป็นงวด ๆ ดังต่อไปนี้

งวดที่ 1 อัตราร้อยละ 5 ของค่าบริการวิชาชีพเมื่อลงนาม ในข้อตกลงระหว่างสถาปนิก กับเจ้าของงาน

งวดที่ 2 อัตราร้อยละ 20 ของค่าบริการวิชาชีพ เมื่อสถาปนิกส่งมอบเอกสารการวางเค้าโครงการออกแบบ และการออกแบบร่างขั้นต้น ตามระบุในข้อ 2.1

งวดที่ 3 อัตราร้อยละ 20 ของค่าบริการวิชาชีพ เมื่อสถาปนิกส่งมอบเอกสารการออกแบบร่างขั้นสุดท้าย ตามระบุในข้อ 2.2

งวดที่ 4 อัตราร้อยละ 40 ของค่าบริการวิชาชีพ ระหว่างดำเนินการออกแบบรายละเอียด โดยสถาปนิกจะเบิกเงินเป็นงวด ๆ ตามที่ตกลงกัน

งวดที่ 5 อัตราร้อยละ 15 ของค่าบริการวิชาชีพ ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง โดยสถาปนิกจะเบิกเงินเป็นงวด ๆ ตามที่ตกลงกัน

หมายเหตุ การเบิกเงินค่าบริการวิชาชีพงวดที่ 1 ให้คำนวณจากประมาณการราคากลางที่เจ้าของงานกำหนด งวดที่ 2 ถึงงวดที่ 4 ให้คำนวณจากประมาณการราคาค่าก่อสร้างที่สถาปนิกจัดทำตามข้อ 2.1.4 เงินค่าบริการวิชาชีพที่จ่ายแล้วทั้ง 4 งวดและเงินส่วนที่เหลือ สถาปนิกจะแก้ไขจำนวนเงินให้ถูกต้อง เมื่อทราบราคาค่าก่อสร้าง

3.4 การคิดค่าบริการวิชาชีพเพิ่มจากค่าบริการวิชาชีพขั้นมูลฐาน สถาปนิกจะคิดค่าบริการวิชาชีพเพิ่มจากค่าบริการวิชาชีพขั้นมูลฐานในกรณีดังต่อไปนี้

3.4.1 ในกรณีที่เจ้าของงานมีความประสงค์จะให้สถาปนิกเกินกว่า 1 สำนักงาน ร่วมปฏิบัติในโครงการเดียวกัน สถาปนิกจะคิดค่าบริการวิชาชีพเพิ่มจากค่าบริการวิชาชีพขั้นมูลฐาน อีกร้อยละ 25

3.4.2 ในกรณีที่เจ้าของงานมีความประสงค์จะแยกงานวิศวกรรมสาขาหนึ่งสาขา ใด หรือทุกสาขาไปให้สำนักงานอื่นดำเนินการ สถาปนิกมีหน้าที่เพียงเพื่อประสานงานเท่านั้น สถาปนิกจะคิดค่าบริการวิชาชีพในการประสานงานเท่ากับร้อยละ 30 ของค่าบริการวิชาชีพในสาขา นั้น ๆ

3.4.3 ในกรณีที่เจ้าของงานเปลี่ยนแปลงแก้ไขแบบแปลนรายละเอียด ให้ผิดไป จากแบบแปลนที่ได้รับอนุมัติแล้วแต่ละขั้นตอน สถาปนิกจะได้รับค่าบริการวิชาชีพเพิ่มตามค่าใช้จ่ายจริงที่สถาปนิกจะต้องเสียไป โดยคำนวณจากเวลาทำงานตามข้อ 3.2

3.4.4 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางและที่พัก สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตาม โครงการนี้ ในกรณีที่จำเป็นจะต้องเดินทางออกนอกเขตกรุงเทพมหานคร รวมทั้งค่าติดต่อสื่อสารด้วย

3.4.5 ค่าบริการพิเศษอื่น ๆ นอกเหนือจากการบริการขั้นมูลฐานตามระเบียบใน หมวดที่ 2

ตารางหมายเลข 1 อัตราค่าบริการวิชาชีพขั้นพื้นฐาน

ประเภทองงงาน	ไม่เกิน 10,000,000	10,000,000 ถึง 30,000,000	30,000,000 ถึง 50,000,000	50,000,000 ถึง 100,000,000	100,000,000 ถึง 200,000,000	200,000,000 ถึง 500,000,000	500,000,000 ขึ้นไป
	ประเภท 1	10.00	7.75	6.50	6.00	5.25	4.50
ประเภท 2	8.50	6.75	5.75	5.50	4.75	4.25	3.60
ประเภท 3	7.50	6.00	5.25	-	-	-	-
ประเภท 4	6.50	5.50	4.75	4.50	4.25	3.75	3.40
ประเภท 5	5.50	4.75	4.50	4.25	4.00	3.50	3.30
ประเภท 6	4.50	4.25	4.00	3.75	3.50	3.25	3.20

ประเภทองงงาน

งานประเภทที่ 1 - การออกแบบตกแต่งภายใน การออกแบบผลิตภัณฑ์สถาปัตยกรรม และตุ๊กตารัตน

งานประเภทที่ 2 - พิพิธภัณฑสถาน ออนุสาวรีย์ อาคารอนุสรณ์ที่มีแผนแบบวิจิตร อาคารทางศาสนา (วัด โบสถ์ วิหาร)

งานประเภทที่ 3 - บ้านพักอาศัย

งานประเภทที่ 4 - โรงพยาบาล อาคารห้องปฏิบัติการ รัฐสภา ศาลา ท้องถิ่น วิทยาลัย มหาวิทยาลัย หอสมุด โรงแรม โมเต็ล ธนาคาร อาคารชุดพักอาศัย โรงภาพยนตร์ สนามกีฬาในร่ม

งานประเภทที่ 5 - อาคารสำนักงาน อาคารสรรพสินค้า สถานที่กักกัน สถานที่พักผ่อน หอพัก โรงเรียน อาคารอุตสาหกรรม สถานบริการรถยนต์

งานประเภทที่ 6 - ชุมชน โรงฟัสดู คสลิ่งสินค้า อาคารจอดรถ ห้องแถว ตลาด

หมวดที่ 4

หน้าที่ของเจ้าของงาน

นอกจากความรับผิดชอบตามที่ระบุในหมวดที่ 2 หมวดที่ 3 และในข้อตกลงระหว่างสถาปนิก และเจ้าของงานแล้ว เจ้าของงานมีหน้าที่ในการจัดเตรียมข้อมูล และดำเนินงานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เพื่อให้งานออกแบบ และก่อสร้างงานตามโครงการดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

4.1 การจัดเตรียมโครงการ เจ้าของงานจะจัดเตรียมโครงการและวัตถุประสงค์ของงานก่อสร้างที่จะให้สถาปนิกดำเนินการออกแบบ ซึ่งอย่างน้อยที่สุดจะต้องประกอบด้วยข้อมูล และรายละเอียด ดังต่อไปนี้

4.1.1 รายละเอียดของเจ้าหน้าที่ และพื้นที่ใช้สอยของแต่ละหน่วยงาน

4.1.2 รายละเอียดความสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงานของงานแต่ละหน่วยงาน

4.1.3 รายละเอียดการตัดท่างบประมาณค่าก่อสร้าง

4.1.4 รายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิในการครอบครอง และสภาพที่ดิน

4.1.5 รายละเอียดการสำรวจสภาพขึ้นดิน

4.1.6 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูล และวัตถุประสงค์อื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการออกแบบ และก่อสร้างงานตามโครงการ

4.2 การให้ความร่วมมือกับสถาปนิก เจ้าของงานหรือผู้แทนที่เจ้าของงานแต่งตั้ง ให้ความร่วมมือกับสถาปนิกในการตรวจเอกสารต่าง ๆ ซึ่งยื่นเสนอโดยสถาปนิก และพิจารณาตัดสินใจในส่วนที่เกี่ยวข้องในเวลาอันเหมาะสม เพื่อมิให้เกิดความล่าช้ากับการดำเนินงานของสถาปนิก

4.3 การขออนุญาต เจ้าของงานจะต้องเป็นผู้ดำเนินการขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร และการขออนุญาตต่าง ๆ จากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง โดยสถาปนิกจะเป็นผู้จัดเตรียมแบบแปลน และรายละเอียดอื่น ๆ เกี่ยวกับแบบแปลนเพื่อใช้ในการขออนุญาต

4.4 การควบคุมงานก่อสร้าง เจ้าของงานมีหน้าที่ในการจัดหาผู้ควบคุมงานก่อสร้างมาประจำที่สถานที่ก่อสร้าง โดยสถาปนิกจะให้ความร่วมมือในการก่อสร้างตามระเบียบข้อ 2.5

หมวดที่ 5

กรรมสิทธิ์ในแบบและการล้มเลิกโครงการ

5.1 กรรมสิทธิ์ในแบบและเอกสารต่าง ๆ กรรมสิทธิ์ในแบบและเอกสารทั้งหมดเป็นของสถาปนิกไม่ว่างานก่อสร้างในโครงการนั้น จะดำเนินการก่อสร้างหรือไม่ เจ้าของงานจะนำแบบแปลนรายละเอียดของงานก่อสร้างนี้ ไปดำเนินการก่อสร้างในโครงการอื่นไม่ได้ นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสถาปนิกและสถาปนิกจะไม่นำแบบแปลนรายละเอียดของงานก่อสร้างนี้ไปใช้ก่อสร้างในโครงการอื่น นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของงาน

5.2 การล้มเลิกโครงการ ในกรณีที่เจ้าของงานล้มเลิกโครงการทั้งหมด หรือระงับโครงการโดยไม่มีกำหนดเวลา สถาปนิกมีสิทธิได้รับค่าบริการวิชาชีพเพิ่มจากที่ได้รับไปแล้ว เท่ากับผลงานที่สถาปนิกได้ดำเนินการไปแล้ว ก่อนที่ได้รับแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของงาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นาย อองอาจ รัชชีกาญจน์ล่อง เกิดเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2499 หลังจาก
จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกวิทยาศาสตร์ จากโรงเรียนอำนวยศิลป์พระนคร เมื่อปีการ
ศึกษา 2517 แล้ว ได้เข้าศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา
2519 และสำเร็จปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาชีวเคมี เมื่อปีการศึกษา 2522 แล้วจึง
เข้าศึกษาต่อชั้นปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2523
ในขณะเดียวกันได้เข้าทำงานเป็นอาจารย์พิเศษ สอนวิชาฟิสิกส์ ที่โรงเรียนสตรีวรนาถ บางเขน
จนถึงปีการศึกษา 2526

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย